

#COMMUNIO

ČASOPIS STAROKATOLICKÉ CÍRKVE V ČESKÉ REPUBLICE

starokatolici.cz

Nový utrechtský arcibiskup

ZAHRANIČÍ

Místopředseda synodní rady

ROZHOVOR

Bud'me katoličtí • Důvěra

ZAMYŠLENÍ

Úvodník

Milé čtenářky, milí čtenáři,

po více než dvou letech v pozici šéfredaktora Communia a pověřeného pracovníka pro církevní PR nastává z mé strany čas rozloučit se. První Communio v roce 2020 je zároveň poslední pod mojí taktovkou, a tento úvodník píšu naposled. Někdy v životě přicházejí chvíle, kdy si člověk musí zvolit priority – a pracovní, akademické a v neposlední řadě i kněžské povinnosti u mě tentokrát musely dostat přednost.

Na tomto místě bych rád poděkoval biskupu Pavlovi a synodní radě za tuto možnost i důvěru, redakční radě za činnou spolupráci a všem vám, čtenářům a čtenářkám, za zájem, reakce i kritické připomínky.

Tento úvodník ale také píšu v čase platnosti opatření proti šíření koronaviru, které proti této nové nemoci zavedly vlády napříč Evropou. Je to čas, kdy musíme výrazně omezit naše fyzické setkávání – a to zcela neobvykle včetně našich setkání na bohoslužbách. Je to výzva pro nás všechny, abychom se usilovali hledat cesty, jak žít naše vztahy i naši víru jinak. Tato postní doba i Velikonoce jsou pro nás zásadně jiné...

Pevně věřím, že toto číslo bude pro vás posilou na cestě a dá vám pocítit sounáležitost s bratry a sestrami, se kterými se teď nemůžeme vidět tváří v tvář. Přeji vám hodně sil, naděje a ochoty potěšit jiné a podat ruku potřebným.

✍ *Martin Kováč*

Obsah

Postní pozdrav biskupa Pavla: „Neskládejte v mocných naději“	1
Bernd Wallet – nový utrechtský arcibiskup	4
Petr Kamínek: Pro budoucnost církve je nezbytná aktivita laiků	7
Buďme katoličtí	12
Jak jsem putoval do Canterbury	15
Kdo z vás je bez hříchu, ať po ní první hodí kamenem (nad Jn 8, 1-11)	17
Keltská anafora Pat Robson	21
Malé zamyšlení o naději	25
Mexická parabole	27
Husiti na Slovensku	30
Lidská osoba jako imago Dei	33
Se svatými novomučedníky českými – chválíme tvé jméno	37

COMMUNIO – vydává Starokatolická
církve v ČR, Na Bateriích 27, Praha 6,
162 00

ISSN 1805-1243

Registrační číslo MK ČR E 20002

Vyšlo 1. 4. 2020

e-mail: stkat@starokatolici.cz

www.starokatolici.cz

Za toto číslo zodpovídá redakční rada.
**Náklady na výrobu tohoto čísla činí
20 Kč.** Děkujeme za příspěvek na papír
a tisk.

Foto na obálce: Utrechtský arcibiskup
Bernd Wallet, Autor: Dio van Maaren
(hilversum.okkn.nl)

Neoznačené fotografie archiv redakce.

starokatolici.cz

Postní pozdrav biskupa Pavla

**„NESKLÁDEJTE
V MOCNÝCH NADĚJÍ“**

¹ Haleluja. Chval, duše má, Hospodina!

² Hospodina budu chválit po celý svůj život, svému Bohu zpívat žalmy, co živ budu.

³ Nedoufejte v knížata, v člověka, u něhož záchrany není.

⁴ Jeho duch odchází, on se vrací do své země, tím dnem berou za své jeho plány.

⁵ Blaze tomu, kdo má ku pomoci Boha Jákobova,

kdo s nadějí vzhlíží k Hospodinu, svému Bohu,

⁶ jenž učinil nebesa i zemi s mořem a vším, co k nim patří,

jenž navěky zachovává věrnost.

⁷ Utištěným dopomáhá k právu, hladovým chléb dává. Hospodin osvobozuje vězně.

⁸ Hospodin otvírá oči slepým, Hospodin sehnuté napřimuje,

Hospodin miluje spravedlivé.

⁹ Hospodin ochraňuje ty, kdo jsou bez domova, ujímá se sirotka i vdovy,

svévolným však mate cestu.

¹⁰ Hospodin bude kralovat věčně, Bůh tvůj, Sijóne, po všechna pokolení. Haleluja.

(Žalm 146, ČEP)

V písňové parafrázi žalmu, jejímž autorem je evangelický farář Miloš Rejchrt, a kterou důvěrně znám z bohoslužeb v naší farnosti, slyšíme: „Neskládejte v mocných naději, v síle jejich, která skály láme, ochabne dřív nebo později, nedou-

fejte v zdání, které klame.“ Od začátku letošního postu si pořád pobrukuji tuto píseň – nevím proč, najednou ke mně přišla, usadila se a nelze se jí zbavit – popravdě – ani se o to nesnažím, spíše domýšlím toto biblické slovo a hledám, co mi říká a pokusím se o to s vámi podělit.

Věřit druhému člověku, to patří k základní výbavě zdravého člověka. Kde bychom byli, kdybychom si navzájem nemohli věřit a *a priori* věřili všude neupřímnost a úskoky? Dostali bychom se do spirály pochybností a neměli bychom daleko ke zhroucení – celý svět by se zdál nepředvídatelný, nesrozumitelný, vztahy jen utilitaristické, ploché, prázdné a neupřímné. V něčem takovém se však nedá žít! Abychom rozuměli sami sobě a své životní situaci, abychom mohli mluvit s druhým člověkem, potřebujeme důvěřovat svému okolí – rodině, přátelům, blízkým lidem, spolupracovníkům nebo souputníkům z církve. Tak to většina zdravých lidí nějak má, a proto mohou celkem bez větších problémů porozumět sami sobě, věřit svým blízkým, orientovat se ve svém životě a celkem spokojeně žít.

VŠUDE, KDE „ODEVZDÁVÁME“ SVŮJ MOZEK I SRDCE, KDE SE ZBAVUJEME Z POHODLNOSTI A ALIBISTICKY DARU KRITICKÉHO MYŠLENÍ, KDE „SKLÁDÁME NADĚJI V MOCNÉ“, VŠUDE TAM SE ZCELA „DŘÍV NEBO POZDĚJI“ ZKLAMÁVÁME, PROTOŽE JSME TO S ONOU DŮVĚROU LIDOVĚ ŘEČENO PŘEPÍSKLI. ZAPOMNĚLI JSME, ŽE JSOU TO JEN LIDÉ, ANO, SICE S MNOŽSTVÍM DOBRÝCH VLASTNOSTÍ A TALENTŮ, ALE TAKÉ SE SVÝMI PARCIÁLNÍMI ZÁJMY A OMEZENOSTÍ.

I s důvěrou, jako konečně snad se vším, se to dá přehnat – a na to naráží biblický autor 146. žalmu, když chválí Boha, ale zároveň připomíná: „*Nedoufejte v knížata,*

v člověka, u něhož záchrany není. Jeho duch odchází, on se vrací do své země, tím dnem berou za své jeho plány.“ (Ž 146,3–4) Někdy je pro nás lákavé „předat“ svůj mozek i srdce někomu druhému a spolehnout se, že se o nás dobře postará. Děláme to v partnerských vztazích, zakládáme rodiny, strašně moc tomu chceme věřit a třeba se pak zklameme, spálíme a rozcházíme, tu v dobrém, jindy po italsku. Nebo se tak rozhodujeme ve volbách, často „doutáme v zdání, které klame“ a máme tendenci svůj hlas dát silnému leaderovi, zařadit se do stáda, ukrýt se za jeho záda a ostré lokty a doufat, že nás úspěšně protáhne současnými ekonomickými, společenskými a politickými otřesy, aniž se třeba nějaké zásadní dějí – jen těm složitostem doby moc nerozumíme a rádi se na někoho spolehne. No a jinak je tomu i v církvi. Často si idealizujeme pastýře, vísíme jim na rtech, charizmatizujeme je, odhlížíme od jejich člověčenství, spoléháme na jejich autenticitu, víru a etiku, protože nedůvěřujeme moc sobě, natož někomu jinému (ani Bohu), no a s etikou... A pak může v církvi docházet ke zneužívání autority a moci, finančním defraudacím, sexuálnímu nátlaku nebo přímo k sexuálnímu zneužívání.

Všude, kde „odevzdáváme“ svůj mozek i srdce, kde se zbavujeme z pohodlnosti a alibisticky daru kritického myšlení, kde „skládáme naději v mocné“, všude tam se zcela „dřív nebo později“ zklamáváme, protože jsme to s onou důvěrou lidově řečeno přepískli, zapomněli jsme, že jsou to jen lidé, ano, sice s množstvím dobrých vlastností a talentů, ale také se svými parciálními zájmy a omezenostmi.

V evangelijním textu letošní I. neděle postní (Mt 4,1–11) se Satan snaží vlísat se Ježíšovi a získat si jeho důvěru, a tak stejně jako kdysi Evě nabízí i Ježíšovi jídlo. Co zabralo na Evu, na Ježíše nefunguje, ale mnozí lidé se nechají utáhnout už na ten chleba, na slibované jistoty sytých žaludků, tisíckrát vyzkoušené a pořád populární „chléb a hry“. Když se Ježíš nedá, tak to Zlý zkusí jinak, zbožně, a v kulisách Svátého města a na vrcholku Chrámu cituje Písmo. Ano, i ve zbožnosti může být skryt Ďábel, i v církvi, nedejme se mýlit. A tak ten starý nepřítel zbožnými plky ponouká Ježíše k pokoušení Boha. Když ani to nefunguje, zkusí osvědčené – moc a peníze. I ti nejsilnější totiž často podlehnou, ne tak Ježíš, který vyplísí toho starého hada: „*Hospodinu, Bohu svému, se budeš klanět a jeho jediného uctívat.*“

Tam je tajemství úspěchu: „*Hospodinu, Bohu svému, se budeš klanět a jeho jediného uctívat.*“ Nikoli „skládat v mocné naději“, nikoli idealizovat si druhé

a opentlovat je božskými atributy, ale celkem racionálně stát pevně nohama na zemi, vědom si svého lidství i lidství těch druhých, důvěřovat Bohu a nenechat se zvíkat tím, že slunce svítí i na darebáky a vykuky, s vědomím, že stojím na Boží straně žít s perspektivou vítězství: „*Závist k hříšníkům v srdci nechovej, v úctě k Hospodinu žij každý den. Budoucnost totiž patří tobě – tvá naděje tě nezklame!*“ (Př 23,17–18 B21)

Přeji si pro nás všechny hodně radosti a naděje, naděje, která vyrůstá z důvěry Hospodinu. K této důvěře patří rovněž schopnost nechat to nakonec na Něm. Naděje totiž, řečeno s Václavem Havlem, není přesvědčení, že něco dobře dopadne, ale jistota, že má něco smysl – bez ohledu na to, jak to dopadne. Důvěřovat Hospodinu mi tak dává smysl, a uvidíme, jak to dopadne.

Dobrý půst a pokojné Velikonoce!

Váš

Probud' se a zanech spaní

„*Probud' se a zanech spaní!*“
Ze strážné věže zní volání.
„*Však probud' se již, Sione!*“
Temnotou, jež vládne nocí,
neustává hlas volající:
„*Kde jste panny připravené?*“
Je zde již váš Ženich.
Rozsviňte na nejvíc
svoje lampy,
ustrojte se do své krásy,
na svatbu slavnou spěchejte.“

V přepodivném rozrušení
decera sionská se probouzí.
Očekávaný čas je tu.
Přichází milý pro ni již
v pravdě a s láskou nekončící.
Pospěš se poklonit jemu.
Buď, Králi, pozdraven,
v milosti oslaven
žehnající.
Vítáme Tě, náš Ježíši,
ke svému stolu pozvi nás.

S anděly zde lidé slabí
v nebi Tě chválí bez přestání,
zpívají písně radostné.
Poslední pozveš před svůj trůn,
otevřeš brány z perel k městu
v milosti své nevýslovné.
Všechno převyšuje
velká láska Tvoje,
kterou dáváš.
Za ni Tobě děkujeme,
ať navždy zní Aleluja!

Přebásnění písně Philippa Nicolaie (1599), melodie *Wachet auf, ruft uns die Stimme*.

↳ pro Communio připravil Lukáš M. Vytlačil

Bernd Wallet – nový utrechtský arcibiskup

Foto: Nederlands Dagblad – Dick Vos

V sobotu 15. února 2020 byl v katedrále sv. Gertrudy v Utrechtu novým utrechtským arcibiskupem hned v prvním kole volby zvolen kanovník Bernd Wallet, dosavadní děkan této katedrály a sekretář úřadu arcibiskupa. Utrechtský arcibiskup je i předsedou Mezinárodní starokatolické biskupské konference (IBK).

Rezignace arcibiskupa Vercammena a cesta k volbě nového arcibiskupa

Všechno to začalo v září minulého roku, kdy utrechtský arcibiskup Joris Vercammen oznámil, že využije možnosti, kterou mu dávají řády nizozemské církve, a odejde do emeritury, jelikož dosáhne věku 68 let.

Mons. Dr. Joris August Odilius Ludovicus Vercammen se narodil 14. října 1952 v belgickém Lieru. Vyrůstal ve věřící rodině, jeho otec byl aktivní v křesťanském dělnickém hnutí a mnoho let působil jako starosta v místní obci. Od svých dětských let ministroval malý Joris místním kostele.

V roce 1979 přijal kněžské svěcení z rukou římskokatolického biskupa Antverp a dostal na starost pastorační mladých. O osm let později přestoupil do starokatolické církve a od roku 1989 působil jako farář v Eindhovenu. Od roku 1996 byl rektorem starokatolického semináře.

V roce 2000 byl Joris Vercammen zvolen 83. arcibiskupem Utrechtu. V této funkci předsedal Mezinárodní starokatolické biskupské konferenci a zastával i vysoké ekumenické funkce, například v Ústředním výboru Světové rady církví.

Arcibiskup Joris je ženatý a má tři děti.

Rozloučení s Jorisem Vercammenem

V sobotu 11. ledna 2020 se dosluhující arcibiskup Joris Vercammen, který utrechtskou arcidiecézi vedl od roku 2000, rozloučil se svým úřadem. Rozloučení s arcibiskupem Vercammenem v Utrechtu začalo velkým sympoziem o roli biskupa a o biskupském úřadu.

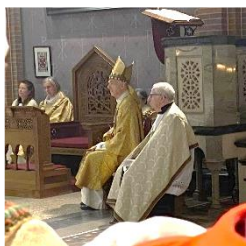
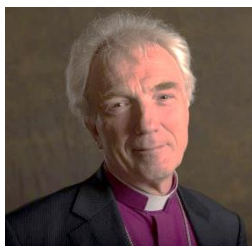
Na začátku sympozia byl promítán krátký film o životní cestě a službě arcibiskupa Jorise. Ve filmu, který je volně dostupný na youtube (s anglickými titulky) například zaznělo, že arcibiskup Joris je nadšeným vysokohorským turistou a v horách zažívá ve zvláštní míře Boží blízkost.

Římskokatolický biskup Rotterdamu Johannes van den Hende ve svém příspěvku na utrechtském sympoziu připomněl společné chápání biskupského úřadu v apoštolské sukcesi, které naše dvě církve sdílí.

S velkým uznáním zmínil dokument *Církev a církevní společenství*, kde se hovoří o různých aspektech služby *episkopě*.

Po sympoziu následovala slavnostní bohoslužba, při které Joris Vercammen odevzdal děkanovi metropolitní kapituly biskupskou berlu – symbol svého úřadu – a tak stvrdil svou rezignaci a odchod na odpočinek. Následně usedl spolu s ostatním duchovenstvem. Trůn utrechtských arcibiskupů zůstává až do volby jeho nástupce prázdný. Berla utrechtského arcibiskupa ležela na hlavním oltáři utrechtské katedrály, dokud ji neobdržel nový nositel tohoto úřadu.

Arcibiskup Joris Vercammen se chce jako emeritní arcibiskup podle vlastních slov věnovat vedení exercicií a zkoumání starokatolické spirituality.

Jak probíhá volba nového arcibiskupa?

Hlavní slovo při výběru nového arcibiskupa bude má utrechtská metropolitní kapitula. Její setkání k volbě 84. nástupce svatého Willibrorda na utrechtském stolci bylo naplánováno na 15. února 2020.

Oproti dobám v 18. a 19. století jsou dnes součástí volebního shromáždění i laičtí zástupci věřících. Celkem se volby tentokrát účastnilo 25 duchovních a 13 laiků.

Teoreticky je volitelný jakýkoli kněz z obou nizozemských diecézí (Utrecht a Haarlem), který má již nejméně pět let od svého kněžského svěcení. Kandidát musí získat nadpoloviční většinu všech hlasů. Pokud by ani po pěti kolech volby nebyl nový arcibiskup zvolen, volba se odkládá.

Utrechtský arcibiskup nemá jurisdikční pravomoc mimo svou diecézi, ale v rámci Utrechtské unie je jako předseda Mezinárodní starokatolické biskupské konference svorníkem jednoty a také ekumenicky reprezentuje celou starokatolickou církevní rodinu navenek.

Den D

V sobotu 15. února 2020 v 11.00 h ve starokatolické katedrále sv. Gertrudy v Utrechtu shromáždili volitelé a další duchovní i laici shromáždili k slavení eucharistie a k modlitbám o vedení Ducha svatého. Asi ve 12.30 h po závěrečné modlitbě po přijímání pak začalo první kolo volby.

Hned v prvním kole volby byl novým utrechtským arcibiskupem zvolen Bernd Wallet, dosavadní děkan utrechtské katedrály a sekretář úřadu arcibiskupa.

(Pro zajímavost: Pokud by arcibiskup nebyl zvolen v prvním kole, volba by se opakovala – a to maximálně v pěti kolech. Každé kolo trvá asi hodinu.)

Celá volba probíhá v rámci eucharistické slavnosti, takže teprve po zvolení nového arcibiskupa byla eucharistická slavnost uzavřena požeňáním.

Kdo je Bernd Wallet?

Bernd Wallet se narodil v roce 1971 v Middelburgu a studoval v Utrechtu nejprve historii a později i teologii. Jeho otec byl protestantským pastorem, ale Bernda Walleta uchvátila krása liturgie, když jednoho dne vešel do katedrály sv. Gertrudy v Utrechtu na Popeleční středu. Přestoupil

do starokatolické církve a začal podle svého obdarování této církvi sloužit – nejprve jako ministrant, církevní kantor a pracovník diakonie.

Nějakou dobu studoval teologii v hrabství Yorkshire v Anglii a paralelně s tím absolvoval starokatolický kněžský seminář v Amersfoortu. Pracoval i pro Světovou radu církví a celkem osm let strávil v různých pastoračních funkcích v anglikánské církvi v Anglii. V roce 2006 přijal jáhenské svěcení z rukou anglikánského arcibiskupa Yorku Johna Sentamu. V roce 2007 pak byl vysvěcen na kněze v katedrále sv. Gertrudy svým předchůdcem na utrechtském stolci, arcibiskupem Jorisem Vercammenem.

Po svém návratu do Nizozemí Bernd Wallet působil jako vojenský kaplan pro kadety nizozemského vojenského letectva a jako děkan a farář utrechtské arcibiskupské katedrály. Stal se také osobním sekretářem utrechtského arcibiskupa, odpovědným mimo jiné za zahraniční vztahy a spolupráci v rámci Utrechtské unie starokatolických církví a mezi starokatolíky a anglikánským společenstvím.

Svěcení nového arcibiskupa je naplánováno na 21. června 2020. Uvidíme, jestli se na tom nic nezmění v důsledku situace způsobené šířením koronaviru v Evropě.

Novému arcibiskupovi každopádně blahopřejeme k volbě a vyprošujeme mu v modlitbách hojnost Božího požeňání!

↳ podle informací Petra Jana Vinše
zpracoval Martin Kováč

Petr Kamínek: Pro budoucnost církve je nezbytná aktivita laiků

Petr Kamínek (1972) je členem farnosti při katedrálním chrámu sv. Vavřínce v Praze. Delegáti a delegátky 50. synody jej v říjnu 2019 zvolili za laického člena synodní rady – a ta jej následně zvolila za svého místopředsedu.*

Petre, já osobně jsem měl možnost poznat tě v posledních měsících trochu lépe. Je ale jistě spousta lidí z církve, kteří tě zatím vůbec neznají. Co bys jim o sobě řekl? Přiblížíš nám krátce svůj život a svou cestu ke starokatolictví?

Jsem z generace Husákových dětí, narodil jsem se v roce 1972 do nevěřící rodiny. Hlavně mamka trvala na tom, že se musím naučit anglicky a sehnala mi učitele, kterým byl Zdenek Vojtíšek, dnes známý religionista. Zdenek mne v mých zhruba 13 letech pozval na týdenní tábor mládeže

Církve bratrské, což bylo mé první setkání s křesťanstvím.

Ten týden ve mne zanechal stopu, protože když jsem se začal o křesťanství zajímat více, zamířil jsem za svými známými do Církve bratrské. Tam jsem byl také 28. dubna 1991 pokřtěn.

Členem Církve bratrské (CB) jsem byl zhruba 5 let. Důvodem mého rozchodu s CB byla žena. Moje dívka byla nevěřící a staršovstvo chtělo, abych si našel děvče ideálně ze sboru. Dodnes je ta dívka mojí manželkou a máme dva syny.

A jak to pokračovalo po tvém odchodu z Církve bratrské?

Působil jsem pak 15 let jako „divoký křesťan“. Formálně nepatřil do žádné církve, což mi dalo svobodu se pohybovat mezi církvemi. Uvědomil jsem si, že mi vyhovuje spíše katolická tradice než různé směry v rámci protestantství. Tak jsem došel ke starokatolictví, ke kterému mne přivedla moje kamarádka Ivana Kuglerová.

Po několika letech účasti na bohoslužbách jsem v roce 2011 požádal o členství ve starokatolické církvi.

Dalo by se tedy zjednodušeně říct, že tě ke starokatolictví přivedla láska k tvé manželce, která není věřící?

Ke starokatolictví mne přivedlo prostředí, které jsem zde našel. Ale přátelský rozchod s CB byl jedním z kamenů na cestě, kterou jsem ke starokatolíkům doputoval.

Je to opravdu zajímavý příběh. Prošel jsi tedy cestou z evangelikální církve k nám. V tom asi patříš i v naší malé církvi k menšině, že? Co bylo pro tebe tím, co nakonec rozhodlo, že se zřekneš života „divokého křesťana“?

Starokatolíkům s protestantskou minulostí je určitě menšina. Jsem ale za tuto zkušenost vděčný. Důraz na Písmo a rozumně kritický pohled na tradici беру jako dobrou protiváhu důrazu na tradici a liturgickou obřadnost typickou pro katolictví.

„Divoké křesťanství“ mi dlouhé roky vyhovovalo a neměl jsem potřebu se někde ukotvit. Pak jsem ale začal cí-

tit potřebu trvalého společenství, do kterého bych patřil. Tou dobou jsem už věděl, že si chci vybírat ze společenství s apoštolskou sukcesí. Pravosláví mne tolik neoslovilo, hledal jsem tedy katolické společenství. A v té době se ozvala Ivana Kuglerová a přitáhly mne bohoslužby Dušana Hejbala, předchozího biskupa. Jeho lidský a liberální přístup mne oslovil, a nakonec přitáhl ke starokatolické církvi.

Ted' se trochu posuňme v čase. Jsi v církvi v nové pozici: Zastáváš post místopředsedy synodní rady, tedy nejvyšší volenou funkci laika. Co tě motivovalo kandidovat na 50. synodě do synodní rady a pak také za její místopředsedu?

I po vstupu do církve se po několik let moje zapojení projevovalo pouze účastí na bohoslužbách. Svoje mimopracovní aktivity jsem směřoval mimo církve. V roce 2016 jsem začal pociťovat potřebu se zapojit i v rámci církve. Požádal jsem o birmování a přijal birmovací jméno Vavřinec, podle svěťce, jemuž je zasvěcen katedrální chrám. Konkrétní podobu zapojení jsem hledal.

Na synodě mne několik sester a bratří oslovilo, abych kandidoval do synodní rady. Zhodnotil jsem, že bych v téhle oblasti mohl být přínosem – mám zkušenost z několika občanských sdružení – teď se vlastně nazývají registrovaný spolek – a rozhod jsem se kandidaturu přijmout.

Stejná byla i moje motivace pro kandidaturu na místopředsedu synodní rady.

Myslím, že Communio by mělo být také prostorem otevřeného dialogu, proto si dovolím i jednu palčivější otázku. Jsi pražským starokatolíkem – a situace v Praze v uplynulých letech nebyla úplně snadná. Dnes jsi členem farnosti při katedrále sv. Vavřince, ale původně jsi patřil ke zrušené farnosti v Rotundě. Myslíš, že bys čtenářkám a čtenářům mohl alespoň krátce přiblížit svou perspektivu na minulost, přítomnost a případně i možné řešení této situace?

(Povzdech.) Je to hodně bolestivá záležitost.

Ta situace byla – a zřejmě pro hodně zúčastněných dodneška je – dost nepřehledná. Šlo tam o převody peněz mezi církví a už zaniklou pražskou farností z doby konce působení Dušana Hejbala v čele starokatolické církve. Bylo obtížné se v situaci zorientovat. Měl jsem pocit, že informacemi a komunikací se podaří spor urovnat a pokusil jsem se působit jako mediátor. Dnes jsem přesvědčen, že u části členů farní rady šlo o neochotu komunikovat, což nakonec vedlo ke zrušení farnosti.

Co se pak stalo s členy a členkami této farnosti?

Aktivní členové zaniklé farnosti se dnes většinou buď zapojili do činnosti některé

ze tří pražských farností (včetně anglikánů) nebo se scházejí v disentaní skupině kolem Dušana Hejbala, která odmítla zrušení pražské farnosti akceptovat. Jediné místo, kde se ještě setkáváme, jsou čtvrtční bohoslužby u sv. Rodiny.

Nová synodní rada pozvala na své první zasedání Dušana Hejbala a Karla Navrátila a probírali jsme, jak lze situaci řešit. Jednání teď směřují k nalezení dočasného řešení. Disentaní skupina totiž napadla zrušení pražské farnosti u světských soudů. To může trvat i celé roky, prozatím bylo každé rozhodnutí soudů ze strany disentaní skupiny napadeno buď odvoláním, nebo jiným opravným prostředkem.

ZA SILNÉ STRÁNKY STAROKATOLICKÉ CÍRKVE POVAŽUJI TY VĚCI, KTERÉ MNE K NÍ PŘITÁHLY – ZACHOVÁVÁNÍ CÍRKEVNÍ TRADICE KOMBINOVANÉ S LIBERALISMEM. TÍM, ŽE JE CÍRKVÍ PRO VŠECHNY.

Přesuňme se teď od Prahy k celé církvi. Jak vnímáš současné české starokatolictví? Kde vidíš naše silné stránky? A kde naopak vidíš výzvy?

Ještě než opustíme Prahu, chtěl bych ještě říct, že spor kolem zrušení farnosti u svatého Kříže není to, čím by starokatolická církev v Praze žila. Jsou tu tři živé, fungující farnosti, které vyvíjejí spoustu aktivit. Jsou to živá společenství.

Ale už k tvé otázce. Za silné stránky starokatolické církve považuji ty věci, které mne k ní přitáhly – zachovávání církevní

tradice kombinované s liberalismem. Tím, že je církví pro všechny.

V této oblasti zároveň před námi stojí výzvy. Model fungování starokatolických farností je postaven tak, že farář je statutárním zástupcem, na něm leží prakticky veškerá tíha jejího řízení a organizování jejího života. Včetně řízení ekonomiky farnosti a veškeré administrativy.

***JSEM PŘESVĚDČEN, ŽE JE PRO
BUDOUCNOST NEZBYTNÁ AKTIVITA
LAIKŮ V CÍRKVI, ZEJMÉNA V ČINNOSTI
FARNÍCH RAD.***

***DRUHOU OBLASTÍ, KDE MYSLÍM, ŽE
ZBYTEČNĚ NEVYUŽÍVÁME MOŽNOSTI,
KTERÉ MÁME, JE ZAPOJENÍ ŽEN DO
DUCHOVNÍ SLUŽBY.***

Jak tedy vidíš další vývoj?

Ekonomický vývoj nás bude přirozeně tlačit do situace, kdy farnosti buď budou faráře sdílet, nebo budou faráři působit na malý úvazek. V takové situaci bude administrativní břemeno pro faráře velmi tíživé a v podstatě bude nezbytné, aby mu laici v této situaci pomohli. Jsem přesvědčen, že je pro budoucnost nezbytná aktivita laiků v církvi, zejména v činnosti farních rad.

Druhou oblastí, kde myslím, že zbytečně nevyužíváme možnosti, které máme, je zapojení žen do duchovní služby. Jsem rád, že umožňujeme diakonské svěcení žen. Snad dojdeme časem i k presbyter-skému svěcení a objeví se nějaká česká starokatolická farářka.

Jaké konkrétní úkoly tedy v této perspektivě čekají tebe a v podstatě i celou novou synodní radu?

Synodní rada dostala od 50. synody velké množství úkolů, které nás plně vytíží. Jsem členem právní komise a spolu s kolegy jsem se pustil do přípravy ekonomického řádu. Rozhodli jsme se jít cestou, že připravíme pro farní rady návody, jak postupovat v jednotlivých ekonomických oblastech, které musí farnosti řešit. Očekáváme, že dostaneme připomínky a doporučení od členů farních rad, které do návrhů zapracujeme. Teprve potom chceme tyto návody přetavit do podoby paragrafovaného znění nového ekonomického řádu, které předložíme další Synodě.

Takže v současnosti nejvíc času trávím přípravou první skupiny těchto návrhů.

Můžeš nám ještě trochu víc přiblížit svou představu? Mám na mysli nějaké novinky připravovaného ekonomického řádu.

Záměr návrhů je takový, aby nově zvolený člen farní rady mohl sednout k internetu a přechýst si, co všechno musí farnost zajistit včetně popisu, jak to dělat. Mělo by tam být popsáno, jak vést pokladní deník, jak registrovat dary poskytnuté farnosti, jak sestavit rozpočet a potom závěrečný účet a řada dalších povinností.

Rád bych, aby to byl takový manuál, jak postupovat v té které oblasti. Aby ekonomický řád ve výsledku jenom paragrafově popsal už ozkoušené postupy. Chceme se vyhnout tomu, aby se ekonomický řád objevil před synodou rovnou v paragrafovém znění a farnosti pak samy hledaly, jak jej naplnit.

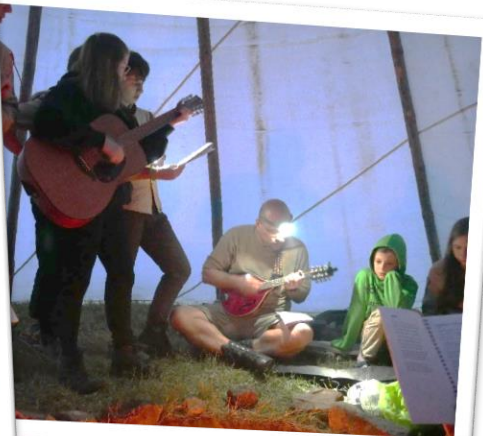
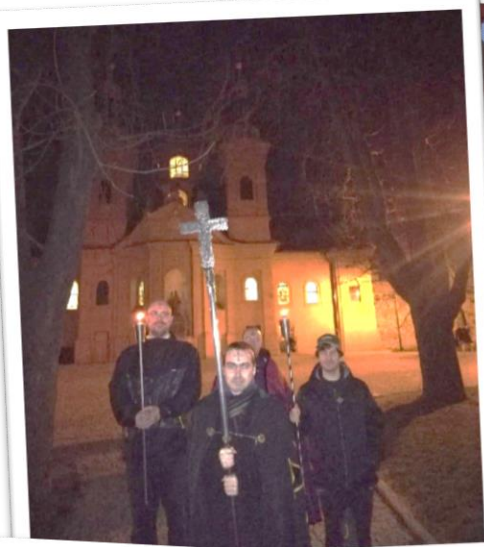
Zkusme být na závěr vizionáři. Kde vidíš českou starokatolickou církev za 10-15 let?

Za 10 let vidím českou starokatolickou církev i nadále církví otevřenou všem, bez ohledu na politické vyznání, původ nebo sexuální orientaci. Věřím, že laici budou hrát významnější roli než dnes. A doufám, že bude mít silné přátelské pouto

s rostoucí a rozvíjející se starokatolickou církví na Slovensku. 😊

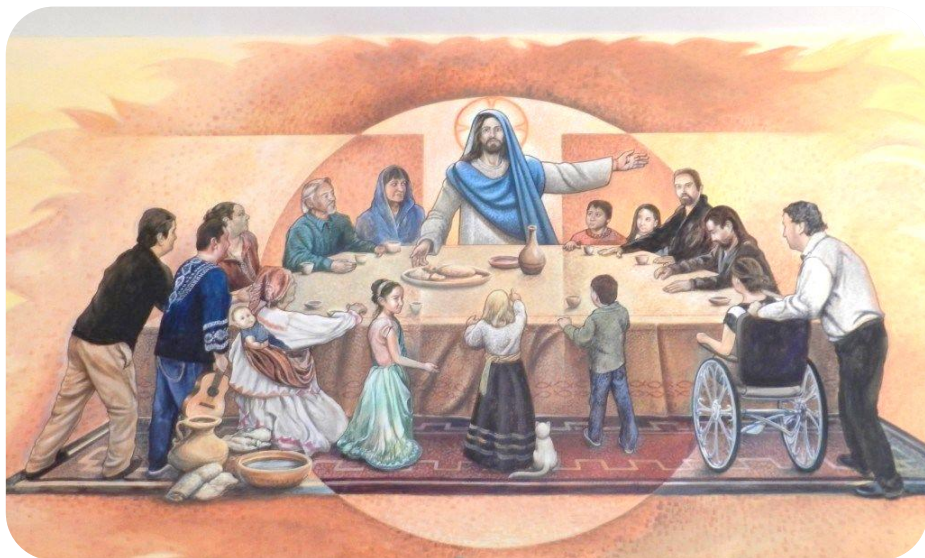
Petře, děkuji ti za rozhovor a přeji Boží vedení a požehnání v tvé službě naší církvi.

↳ Připravil Martin Kováč
Foto: Archiv Petra Kamínka

Bud' me katoličtí

Naše katolicita umožňuje přijmout pozvání ke stolování s Ježíšem a být při Hostině chudých pohostinnými vůči nejširšímu okruhu těch, kdo jsou obnovení křtem a zpytují podle doporučení apoštola své nitro.

Zdroj: incarnationparish.org

O Velikonocích se křesťané setkávají víc než během roku. Jde v nich koneckonců o jádro naší osobní a sdílené existence s Kristem. Podle něj jsme nazváni křesťany, kristovci. Na Ježíše, našeho Mistra, dopadly důsledky jeho radikální lidskosti a jeho svobody vůči státním a náboženským autoritám. Jeho svoboda byla fascinující, byla božská, a proto o něm vyznáváme, že je Bůh s námi, že v něm přebývá plnost božství.

Ježíš se smrtí, k níž ho náboženské a politické vrchnosti odsoudily, děsil jako každý člověk a přál si: „*Otče můj, je-li možné, ať mne mine tento kalich*“ (Mt 29, 39) a u Marka čteme, že skonal s velkým výkřikem (Mk 15, 37). Přesto však prokázal i vůči smrti svobodu. V posledních

okamžicích dokonce myslel na ty, kteří ho odsoudili a popravovali, šlo mu o jejich další úděl. Pravoslavní v liturgii zpívají, že smrtí smrt překonal a jsoucím ve hrobech život daroval. Ukazuje se v něm, že Bůh je Život sám.

Scházíme se k liturgii, která nás vrací k našemu křtu. Křest nás noří do smrti dřív, než sama skutečně přikvačí. A pozvedá nás nad hladinu obnovené, očištěné a zasvěcené Životu. Na nás je, jak tuto vnitřní realitu projevíme v postojích, vztazích, slovech a v životním díle. A také, s kým vším nás to propojí.

Chtěl bych se při této příležitosti podělit osobně. V těchto neobvyklých dnech se nehodí teologický odstup. Omezení věku

a zdraví mě fyzicky poněkud vzdalují od bezprostředního společenství stolu Páně v mé farní obci u sv. Máří Magdaleny. Letos budeme muset setrvat o Zeleném čtvrtku, na Velký pátek a v předvečer slavnosti Zmrtvýchvstání v soukromí všichni. Chceme být opatrní, abychom si nechtěně navzájem neublížili. K této solidaritě se chci a mohu připojit.

Chtěl bych se podělit o to, že jsme katoličtí, protože jsme velikonoční. V liturgii na chlebem a kalichem říkáme: jezte a pijte *všichni*. Účast na mystériu Golgothy nám nedovolí být sektářsky uzavřeným spolkem. Velikonoční událost nás svolává ze všech stran, ze všech etnik, ras a kontinentů, ze všech sociálních stavů, obou pohlaví a každého věku. Zve nás všechny. Řecký původ slova „katolický“ odkazuje právě na to, že událost církve se týká všech. Děje se se všemi a pro všechny.

Dobře, nás starokatolíků Utrechtské unie je na celém světě méně než římských katolíků v Praze. Ale jsme principiálně otevření do velké šíře a naše katolicita nás propojuje s mnohými. Už jen ty názvy. Říkáme, že jsme starokatolíci, naše švýcarské sestry a bratři jsou křesťanští katolíci (Chriskatholiken), německá sesterská církev je katolické biskupství starokatolíků (snad nejen z politicko-historických důvodů), máme také polskokatolickou církev a spřízněná s našim úsilím je tamní malá reformovaná katolická církev.

Jsmeli katoličtí, nemusíme být římstí. Se sesterským společenstvím novokatolíků sdílíme společnou tradici interpretací víry, spirituality a liturgie. Dovedeme se poučit od teologů této církve, kteří jsou vlastně starokatolíci, jen ne na papíře. Za

všechny budiž připomenut Eugen Drewermann, u nějž oficiální autority shledaly otevřenost až příliš katolickou. Jsme rádi, že se i římské společenství moderované bratrem Františkem, biskupem Říma velmi pozvolna vrací k původní katolicitě a že nedávno byl zveřejněn dokument o sdílení a možné spolupráci.

**VELIKONOČNÍ UDÁLOST NÁS SVOLÁVÁ
ZE VŠECH STRAN, ZE VŠECH ETNIK,
RAS A KONTINENTŮ, ZE VŠECH
SOCIÁLNÍCH STAVŮ, OBOU POHLAVÍ
A KAŽDÉHO VĚKU. ZVE NÁS VŠECHNY.**

Velikonoční tajemství života vítězícího nad smrtí nás spojuje s mohutným anglikánským společenstvím, s třiceti šesti církvemi, které jsou středem mezi reformacím a katolickým důrazem. Tvorí katolickou jednotu v různosti a navzdory rozepřím zachovávají spojení. Anglikáni a my všichni potřebujeme být stále reformováni, stále se potřebujeme formovat, znovu utvářet. Díky Slovu, jemuž společně nasloucháme, na něj odpovídáme a díky společnému proudu svátostného života s nimi sdílíme, co to je být církví. Že to znamená při vši lidské ubohosti a lidském trápení především radost z přítomnosti vítězného Života.

Anglikáni mají plné společenství s metodisty a odnedávna také se světovou Unitas fratrum, Jednotou bratrskou (zvanou též Moravian Church). Jsme u stolu Páně a ve společné službě spojení se švédskou luterskou církví, ale ta je v jednotě s ostatními skandinávskými církvemi augsburského

vyznání a pak též s ostatními luterány. Luteráni někdy říkají, že jsou katolickou církví, která prošla reformací.

Naše katolicita umožňuje přijmout pozvání ke stolování s Ježíšem a být při Hostině chudých pohostinnými vůči nejširšímu okruhu těch, kdo jsou obnovení křtem a zpytují podle doporučení apoštola své nitro. I s křesťanskými společenstvími svým stylem vzdálenějšími je významnější pro život a jeho smysl to, co máme společného než to, v čem se lišíme.

Katolicita může znamenat rozkročení ještě širší. Některé spřízněné duše v římské jednotě (jak jí říká Komenský v Kšaftu) shledávají skryté propojení s Židy a muslimy v abrahámovské ekuméně. Může-li to praktikovat církev výlučná a neomylná, tím spíše můžeme hledat spojení s nimi a s dalšími my, kdo

se můžeme mýlit a kdo nikoho předem nevyklučujeme.

Méně užívaným, ale také oficiálním názvem našeho malého českého společenství je Česká katolická církev pod obojí.

Buďme katoličtí. Velikonoční a svato-dušní události vždy znovu na různých místech svolávají lidi v celé šíři lidských údělů. My jako alternativní katolíci, jako svobodně věřící katolíci se můžeme rozbíhat do katolické šíře a rozmanitosti a můžeme přitahovat mnohé, i kdyby se zrovna nestali členy našich obcí. Přitahujeme je koneckonců ne k sobě, ale k tomu, který zemřel a vstal z mrtvých.

↳ Ivan O. Štampach

starokatolici.cz

Sledujte naše nedělní bohoslužby online

Starokatolická farnost Táboře – 9.00 h

Starokatolíci v Bratislavě – 10.00 h

Katedrála sv. Vavřince v Praze – 10.30 h

...po dobu trvání opatření proti
šíření nákazy nového koronaviru

šíření nákazy nového koronaviru
...po dobu trvání opatření proti

KATEDRÁLA SV. VAVŘINCE V PRAZE – 10.30 h

Jak jsem putoval do Canterbury

Doba samoizolace se dá využít různě, člověk se může třeba probírat fotografiemi. Starými, ale klidně i docela nedávnými. Tak jsem narazil na fotku z konce září 2019, na které je celkem nenápadný kamenný kostelík mezi náhrobků, sv. Martin v Canterbury. Pojďme se tam na chvíli podívat a zjistíme, co ukrývá za tajemství. Ale od začátku.

Poutník do Canterbury pochopitelně nejdříve zamíří do zdejší věhlasné a honosné katedrály, centra anglikánského světa. Též jsem tak učinil, a protože byla neděle, zúčastnil jsem se ranní eucharistie dle tradiční *Book of Common Prayer* u hlavního oltáře. Byl to zážitek velmi kulturní a důstojný, což podtrhoval fakt, že turisty s batohy ředila přítomnost několika ukázkových žaketů, jak se na ranní slávu sluší. Avšak jsem asi z jiného těsta. Zatoužil jsem po intimnějším, osobnějším spo-

lečenství. Proto jsem se vydal na hřbitov. Totiž zcela konkrétně kousek za historické hradby, kolem bývalého opatství sv. Augustina, až právě ke kostelíku sv. Martina, kde se vše chystalo k hlavní nedělní bohoslužbě místní farnosti. Už při vstupu do areálu malého hřbitova člověka upoutá cedule hlásající, že zde stojící sakrální stavba je nejstarší stále užívaný kostel v celém anglicky mluvícím světě. Nejstarší farní kostel má své kořeny již v době římské okupace. Totiž je spolehlivě doloženo, že L.P. 597 kostel sloužil jako

základna misionáře Augustina, benediktinského mnicha italského původu, prvního arcibiskupa z Canterbury, Apoštola Angličanů. Už před jeho příjezdem z Říma však kostel již nějakou dobu stál. Užívala jej francká princezna Bertha, křesťanská manželka pohanského krále Kentu. Té jej manžel věnoval jako již nepoužívanou místní kuriozitu. Nejstarší původ stavby se tak někdy odhaduje do doby římské základny, ale to už trochu tápeme v mlze starých časů.

Kostel má tedy slavnou minulost, jaká je však přítomnost? V nevelké jednolodní stavbě, do které se vstupuje přes prostou hranatou věž, se toho nedělního dopoledne scházelo velmi pestré společenství. A to jak věkově, tak etnicky. Ovšem skoro žádní turisté – ti byli pravděpodobně magnetizováni téměř souběžně probíhající hlavní bohoslužbou v katedrále. Seděl jsem tedy mezi místními, před sebou věstník se známou liturgií, jakou užíváme i u nás u sv. Klimenta v Praze a jejíž prvky, drobně se odlišující od liturgie římské, by jistě každý starokatolík poznal. U oltáře pozornost poutala hromada konzerv. Také dalších trvanlivých potravin. Na danou neděli totiž připadalo díkůvzdání za úrodu. Farníci přinesli dary

(z místních supermarketů), které byly žehnány coby prvotiny z úrody a věnovány na charitu. Pěkná tradice, kterou v Praze také držíme. Liturgii sloužila trojice celebrantů. Předsedal kněz v ornátu, kázala mladší farářka v kněžské štole, asistoval laický lektor s typickou školou v modré barvě. Zpěvy měly často známý nápěv, ke kterému se našinec – starokatolík snadno připojí. Po bohoslužbě je každý vítán k neformálnímu společenství u kávy, čaje (s mlékem) a sušenek. Zde jsem vydržel ještě dlouho v družném hovoru. A cítil, že tady žije Ježíš. 1400 let se tu setkávají bratři a sestry, aby ve svém středu vítali Zdroj své naděje.

Možná šlo z vnějšího pohledu o celkem banální, téměř venkovskou nedělní mši, jen kousek stranou od honosné katedrální slávy. Pro mě však tento okamžik představuje světlý milník, silné setkání se spojením tradice tak staré, jak jen lidská paměť dovolí, a živého srdečného setkání lidí naší doby. Kolem Slova věčného života, které dává vyhlédnout kupředu, až za horizont. Přátelé, necht' nám naše zdánlivě banální setkávání prostředkují přesahující hloubku. Kdekoli jsme.

✚ text & foto: Václav Jan Šístek

Kdo z vás je bez hříchu, ať po ní první hodí kamenem (nad Jn 8, 1-11)

Stojíme v boční uličce. Na náměstí je nějaká zvláštní výměna názorů a rychlé střídání hluku a ticha. Můžeme se stát účastníky tohoto happeningu, nebo zůstat stát stranou a tvářit se, že se nás to netýká. Tento příběh je silný a tyto dvě cesty jsou pořád tady. Záleží jen na nás, jakým směrem se pod turistickými cedulkami vydáme.

Zdroj: Mina Anton / behance.net

Co bylo předtím

I naši starší bratři a sestry byli u tohoto příběhu v rozpacích. Chybí totiž v některých starších vydáních a překladech. Někteří ho připisovali Lukášovi kvůli jeho explicitnímu milosrdenství. Tak nebo jinak, jasné je jen to, že ten příběh je tady a neustále nás nutí rozhodnout se.

Hádky mezi farizeji, zákoníky a Ježíšem byly už tak vyhrocené, že stráže dostaly rozkaz lapit tohoto pouličního kazatele a dovést ho v poutech, aby s ním náboženští lídři udělali krátký proces (srov. Jn 7, 32). Kauza Ježíš rozproudila v davu vášnivou diskusi (srov. Jn 7, 40–53) s mnoha silnými výroky

(srov. Jn 7, 49). Nakonec se den skončil šťastně, pouta a vězení zůstala prázdná a všichni, tedy i Ježíš, se šťastně vrátili domů (srov. Jn 7, 53).

Plán B

Když se ho nepovedlo chytit násilím, možná pomůže trumf – přichystat mu nějakou past. Ta měla klapnout druhý den ráno. Hned po tom, co se Ježíš vrátil osvěžený rozhovorem s Bohem z Olivetské hory, spustil se plán B. V to ráno si farizejové a zákoníci asi odepřeli i snídani, aby z ranné mlhy na pódiu přivedli přichycenou ženu, která darovala své tělo jinému muži, a ne svému zákonitému manželovi. Začátek příběhu je jako vystřižený z bulvárních novin. Tahá nás to z boční uličky do víru dění. Žena je ještě k tomu zřejmě spoře oblečená a bez roušky, to by byla fotka na titulku! Ale ti, co znají zákon, se musí zarazit. Mojžíšův zákon dovoluje házet kameny do ženy přistizené při cizoložství, ale musí to potvrdit dva svědkové. Je to vskutku šalamounská podmínka. Jak získat dva svědky v intimní chvíli a v tmavé noci? Něco tu nehraje. Zdá se, že vše bylo dokonale připraveno. Plán musel klapnout, proto nebylo těžké podhodit ženě někoho, koho zná ona, ale také farizejové a zákoníci. Tento muž nebyl hrdina. Jidášsky zrazoval polibkem. Praktiky voyerizmu a hyenizmu nejsou výdobytkem posledních staletí.

Velká ryba a zvláštní síť

Ted' tu s ní stojí jako s velkou rybou, kterou chytili do sítě. Je zvláštní, že u ní nestojí také ten muž, vždyť cizoložství si žádá dva. Muž se vytratil, oka síť byla nastavena tak, aby překlouzl. Nevíme, kdo to je, dům neměl nainstalovanou průmyslovou kameru.

Můžeme si jen domyslet, že ten chlap už stojí s kamenem v ruce a s třiceti stříbrnými v kapse.

Žena si může myslet, že ona je tou rybou, kterou chtěli chytit. Ač je trochu zvláštní, že to udělali, když ještě včera byli možná jejími sladkými zákazníky. Omyl. Ona je jen návnada. Rybou, kterou je potřeba chytit, je Učitel.

Dokonalý zločin

Plán je vymyšlen výborně. Dal by se podle něj natočit film s názvem Dokonalý zločin. Opět ty fatální dvě cesty. Řekne-li, že ji nesmí kamenovat, pak popírá Mojžíšův zákon, o němž pravil, že ho nepřišel zrušit (por. Mt 5, 17). Už za toto vzpurné postavení se proti posvátnému zákonu si Ježíš zaslouží odnětí svobody. A i kdyby se mu povedlo nějak vyvléct ze slučky, těžko mezi lidmi smyje nálepku lháře. Avšak řekne-li, že se má žena dle přesných instrukcí zákona stát terčem kamenů, popudí proti sobě všechny ty, kteří k němu přišli s nadějí odpuštění a nového života. Kdyby zákoníci a farizejové neměli v rukou připravené kameny, asi by si je s chutí mnuli. Dokonce ještě během první části Ježíšova vynesení rozsudku. Ale to předbíháme.

Mezitím v davu pobíhají reportéři s diktafony, které nám strkají pod nos: „Tak co? Odsoudili byste tuto ženu, nebo ne?“ A opět nemáme kam couvnout. Musíme se rozhodnout. Statistický úřad zítra zveřejní výsledky ankety a dá pracovníkům kamenolomů velmi zřetelné echo, jak to bude s jejich živností dál.

Teorie písku

Ježíš se ovšem chová jaksi divně. Namísto slov se sehne, aby něco čmáral v písku. Co tím sleduje? Svatý Jeroným si myslel, že Ježíš na zem psal hříchy žalobců. Spisovatel François Mauriac tvrdil, že Ježíš psal proto, aby se nemusel dívat do očí chycené ženy, a aby jí tak nepůsobil ještě větší ostudu. Alessandro Pronzato píše: „Nezdá se mi to přesvědčivé. Spíše si myslím, že se nechtěl setkat s pohledy žalobců. Oči hříšníka, který se opovažuje odsoudit svého bratra nebo sestru, jsou tak odporně špinavé, že to nesnese ani Ježíš.“

Anselm Grün vidí v Ježíšově psaní v písku jeho smysl pro humor: „Odhalil (žalobce) jejich vlastním vysokým morálním nárokem: namísto toho, aby se s nimi pustil do diskuse o zákoně a spravedlivosti, sehnul se a prstem psal po zemi. Dotýká se „humusu“ a má smysl pro humor. Jako dítě si hraje na písku, a zpochybní tak slavnostní obřadnost farizejů.“

Můžeme mít na Ježíšovo čmárání v písku různé pohledy. Jisté však je, že písek, to jsou rozmělněné kameny. Když kameny prasknou, zůstane z nich písek, po němž se tak příjemně chodí. Ježíš namísto kamene sahá po písku, čímž anticipuje to, co se o pár sekund stane.

Hrobové ticho

Najednou se vzpřímí a žalobcové se už těší: „Ano, můžete ji kamenovat,“ to chtěli slyšet. Ještěže Ježíš jedním dechem přidává „maličkou“ podmínku: „ale kdo z vás je bez hříchu, ať první do ní hodí kamenem!“ Ortel byl vyřčen a Ježíš – soudce z lidu se opět věnoval svému psaní. Nyní je řada na nich.

Namísto bojového pokřiku se však všude rozhostilo hrobové ticho. A když hrobové, tak opravdu. Kameny padaly na zem jako kdyby se otevíraly a zavíraly hroby. Farizejové, zákoníci a jejich posluhovači symbolicky hodili kameny na svůj hrob, aby jimi vydláždili cestu oné ženě do nového života. Všechno je naruby. Ta, co měla zemřít, žije, a ti, kteří chtěli konečně žít bez kazatele, který je nenechával spát, se dusí ve své nenávisti. Zabíjejí je žaludeční vředy, vzkypěná žluč a knedlík v krku. Opět to nevyslo. Vlastně, jak pro koho.

SCHOPNOST KRÁTKÝCH PROCESŮ JE LÁKAVÁ A VŽDY PO RUCE.

ALE DÁT ČLOVĚKU ŠANCI V PODOBĚ ODPUŠTĚNÍ A NEPŘIPOMÍNÁNÍ HŘÍCHŮ, TO JE JEŽÍŠOVA LEKCE, JEJÍŽ HLAS JE SLYŠET JEŠTĚ I PO DVOU TISÍCÍCH LETECH.

Očistec

Žena se však může ještě stále klepat. Ráno bylo asi chladné, ale na to nemyslí. Co když se Ježíš rozhodne sám vykonat rozsudek smrti? A smrt by už pro ni asi bývala vykoupením. Ještě horší bude, připomene-li jí její ostudu. Proti žalobcům by se uměla ubránit, protože měli na hlavě stejné máslo jako ona. Ale když se na ni podívá spravedlivý člověk? To je pro ni pravý očistec. Má naději, ale plameny, co ji trápí, jsou ještě dost horké.

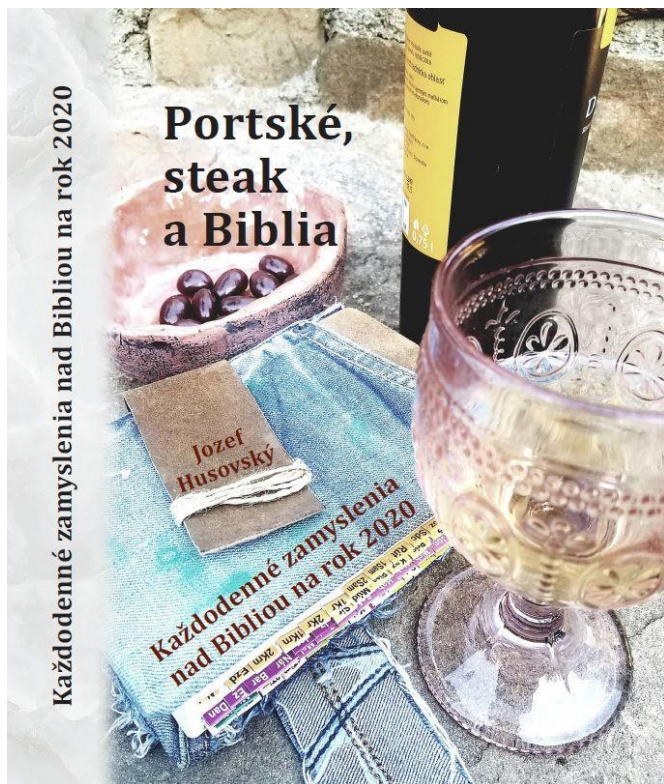
Ježíšova lekce

Ježíš ji něco dává. Dává ji „dar viny“ (Richard Rohr), ale přitom ji jediným šmahem zbavuje ostudy. Zároveň jí říká: „Jdi a už nehřeš,“ čímž jí opět odevzdává vládu nad sebou a možnost změny. Toto je úžasný proces, kterým by mělo být poznamenáno celé křesťanství. Schopnost krátkých procesů je lákavá a vždy po ruce. Ale dát člověku šanci v podobě odpuštění a nepřipomínání hříchů, to je Ježíšova lekce, jejíž hlas je slyšet ještě i po dvou tisících letech.

Sedmdesát sedm zmrtvýchvstání

Mnozí teologové spekovali a spekulují, jak nakonec cizoložní žena dopadla, zda se vrátila k svému „řemeslu“, nebo radikálně změnila život. Je zajímavé, že Ježíš jí nedává žádnou podmínku. „Jen“ jí odpustí a opět jí dává do rukou život. Ti, kteří dokážou odpustit a opět postavit na nohy, se nemusí zuby-nehty bát o to, že by člověk, ne-dejbůh, opět upadl do hříchu. Ježíš je realista, ví, že jsme křehcí jako krepový papír ve větru, ale snad proto mluví o sedmdesáti sedmi odpuštěních (por. Mt 18, 22). Sedmdesát sedm odpuštění znamená sedmdesát sedm nových šancí, a tedy sedmdesát sedm zmrtvýchvstání.

↳ Jozef Husovský

Líbilo se vám toto zamyšlení?

V internetových knihkupectvích si můžete zakoupit také knížku zajímavých a osvěžujících zamyšlení na každý den *Portske, steak a Biblia* z pera Jozefa Husovského z farnosti sv. Máří Magdaleny v Praze.

Keltská anafora Pat Robson

Pat Robson, ač to jméno na první pohled neprozradí, je žena. Jako duchovní působí v Cornwallu (kostel sv. Cridy) a dlouhodobě se ve svých pracích věnuje keltské spiritualitě. Upozorňuje, že keltští křesťané brali velmi vážně celé stvoření, do jejich modliteb se promítalo prostředí, v němž žili.

Zdroj: Wikimedia Commons

Pat Robinson vydala k tématu keltské spirituality několik knih. Její kniha *A Celtic Liturgy* (Robson, 2015) obsahuje nejen denní modlitbu církve, ale také formuláře dalších obřadů, včetně eucharistické bohoslužby, svatebního a pohřebního obřadu. Dále pak návrh vzorových přímluv a stručný kalendář vybraných keltských světců.

V knize nepřebírá jen tradiční texty, ale tvoří podle nich v linii keltské spirituality dílo vlastní, které odráží liturgickou zkušenost komunity věřících, s níž žije. Do její práce se přirozeně promítají mimo ekologické důrazy na stvoření, jeho krásu a naši odpovědnost za ně také osobité „genderové“ důrazy (např. muži by patrně

neakcentovali tolik skutečnost, že věřící je Božím dítětem). Dalším nepochybným důrazem je vyzdvihování cesty a putování, což je ovšem v keltské tradici téměř povinným prvkem.

Anafora, která je v knize obsažena, koresponduje s tradicí anglikánské církve v tom, že vedle předsedajícího (**P**) a kongregace věřících (**L**) předpokládá ještě přítomnost tzv. readera (**R**). V našich liturgických církvích by mimo jáhna mohl tuto službu zastávat kterýkoli k tomu vyškolený člen společenství (reader není v anglikánské církvi ordinovanou službou). Anafora je specifická tím, že je ve všech částech dialogická.

Úvod

Anafora má všechny prvky, byť někdy překvapivě formulované. Do úvodního, velice stručného dialogu zve reader textem z Pelagia, oslavujícím Boží stvoření:

R: Když Bůh prohlásil své stvoření za dobré, nebyla to pouze jeho ruka, která zformovala všechny tvory. Byl to jeho Duch, který jim vdechl život. Přítomnost Božího Ducha ve všech živých tvorech je tím, co jim dává krásu.

Poté následuje vlastní dialog:

P: Pán je zde!

L: Jeho Duch je s námi.

Preface

Preface je dialogická, klade důraz na význam shromáždění církve a odkazuje volně k starokřesťanským textům. Narážka na Didaché je obsažena v myšlence shromažďování Božího stáda z hor. Pozoruhodné je, že zde opět aktivně vystupuje reader. V rámci preface je také formulováno pozvání ke Kristovu stolu, které pronáší předsedající jako ten, kdo odpovídá za řádné vysluhování svátosti. Preface končí společnou trojičně formulovanou modlitbou za Boží ochranu (tzv. **caim**), kterou se modlí všichni. V poznámkách je k této modlitbě uvedeno, že pokud by slavení eucharistie probíhalo v menší skupině, je doporučeno stát v kruhu a držet se za ruce.

R: Od počátku časů putujeme ze všech čtyř koutů země, abychom byli spolu v této zvláštní chvíli.

L: Krev našich předků proudí v našich žilách a radost ze svatých znamení/svátostí v našich srdcích.

R: Jako pastýř shromažďuje své stádo na horách, tak i my jsme se shromáždili na toto místo.

L: Protože jsme Boží rodina, Bůh sám nás spojil poutem lásky.

P: Náš Pán Ježíš Kristus vás vítá a zve ke svému stolu. Vstupme do jeho přítomnosti. Vstupme a radujme se se svatými v nebi. Přistupme ve víře jíst jeho tělo a pít jeho krev a mít účast na jeho utrpení i na radosti zmrtvýchvstání.

L: Amen.

L: Ať nás Bůh Otec obejmě a jsme bezpeční v jeho náruči. Ať nás Syn obejmě a naplní naše srdce láskou. Ať nás Duch svatý chrání a vede nás svou milostí.

Institute

Institute je uvedena krátkým díkem za chléb a víno. Po jednotlivých částech ustanovení je zařazena aklamace věřících, již si osobně přivlastňují svátostné dění.

P: Děkujeme ti, Otče, za chléb a víno, za pokrm a nápoj, který nás sjednocuje a pojí s tebou v nové smlouvě, v novém počátku. Děkujeme ti, že jsi poslal svého Syna, který dal svůj život za to, abychom mohli přicházet k tobě se srdcem obmytým tvou láskou.

On, když naposledy večeřel se svými přáteli, vzal chléb, děkoval ti, rozlámal jej a podával svým učedníkům se slovy:

Vezměte a jezte, to je mé tělo zlomené za vás. To čiňte na mou památku.

L: Zlomené za mne. Zlomené za nás.

P: Po večeři vzal pohár vína a podal jim jej se slovy:

To je má krev nové smlouvy prolitá za vás. To čiňte na mou památku.

L: Prolitá za mne. Prolitá za nás.

Anamnéze

Po instituci je zařazena anamnéze, při níž se mění adresát. Připomínka utrpení, smrti a vzkříšení je adresována jako děkovaná modlitba přímo Kristu. V originálním textu je na událost smrti položen velký, skoro až kalvínsky znějící, důraz. Stejný důraz je položen na to, že to vše se stalo pro nás.

P: *Pane Ježíši Kriste, připomínáme si tě s láskou v srdcích. Připomínáme si tvou uzdravující přítomnost na zemi. Připomínáme si tvé učení i tvé skutky. Připomínáme si také, jak velkou důstojnost jsi prokázal tváří v tvář smrti. Kvůli nám jsi prošel bránou smrti a ukázal jsi, že smrt není koncem. Vedeš nás k novému životu, dáváš nám nový smysl, nové vize, nová zaslíbení a říkáš: „Já jsem živ – i vy živi budete“ (J 14,19) a „Já jsem s vámi až do skonání věků“ (Mt 28,20).*

Epikléze

V anafoře je zachována pouze komuniální epikléze, kterou potom logicky recitují všichni. Zde by bylo asi na místě diskutovat o tom, co v tomto případě ono všichni znamená. Samotná formulace odkazuje k tomu, že by epiklézi měli pronášet ti, kdo budou přijímat.

L: *Když jíme tvé tělo a pijeme tvou krev, učí nás jedno s tebou i mezi sebou navzájem. Jsme tvůj lid a toužíme žít s tebou.*

Anafora pokračuje výzvou k přijímání, obdobně, jak je např. v liturgických textech ČČSH:

P: *Toto je Boží dar pro vás. Je znamením Boží lásky. Jezme a pijme společně a Kristus ať přebývá v našich srdcích.*

Communio

Pro vlastní přijímání v textu nejsou obsaženy žádné instrukce. Předpokládá se obvyklý způsob ve společenství věřících užívány, bez diskuse však (jak formulace v anafoře naznačují) pod obojí způsobou.

Postcommunio

Opět neobvyklé je, že modlitbu po přijímání se modlí všichni jako odpověď na Boží milost přijatou ve svátosti. Nicméně modlitba i závěrečné požehnání jsou formulovány tak, jak je obvyklé pro předsedajícího. V našem prostoru si lze tedy představit, že by tuto modlitbu přednášel jménem celého společenství právě předsedající.

L: *Nebeský Otče, shromáždil jsi nás a žehnáš nám, jsme ponořeni do tvé lásky a obnovuješ nás do podoby svého Syna. Dej, ať se rozcházíme do světa v tvém jménu a neseme mi tvou lásku.*

Ať těm, které potkáme na svých cestách, dokážeme zjevit alespoň kousek poznání tvého Syna, ve všem, co děláme a říkáme. Dej, ať žijeme s radostným vědomím, že Kristus je na naší cestě s námi, tak, jak nám zaslíbil.

Ať Hospodin nám žehná a chrání nás. Ať Hospodin rozjasní nad námi svou tvář a je nám milostiv.

Ať Hospodin obrátí k nám svou tvář a obdaří nás pokojem.

(Nu 6,24-26)

P: *Požehnání Všemohoucího Boha Otce, Syna, i Ducha svatého, ať na vás sestoupí a zůstane s vámi až na věky.*

L: *Amen.*

Nad textem anafory lze diskutovat, nakolik a jak je povedená či nikoli. Jedním z důvodů sepsání tohoto článku je k těmto diskusím vyzvat. Při všech bojích o to, jak by věci měly být, je však potřeba mít na paměti, že text není uměle vytvořen pro akademické diskuse, ale zachycuje praxi slavení minimálně jednoho konkrétního společenství církve, která je nám blízká. Vedle otázek „jak?“ je tedy dobré pokládat si i otázky „proč?“

Hlavním důvodem však byla touha představit zajímavý liturgický text, který se celkem úspěšně vyhýbá všemu, co by mohlo mezi věřícími vnést teologické

spory a třenice (konec konců, ani onen citát z Pelagia neobsahuje žádnou herezi). Dialogická forma bere vážně účast věřících. A ať již jej povolanejší vyhodnotí jako dobrý či špatný, jistě by mohl minimálně posloužit jako předloha pro liturgické pokusy dalších společenství různých konfesí a denominací.

Bibliografie

Robson, P. (2015). *A Celtic Liturgy* (3. vyd.). Great Britain: Society for Promoting Christian Knowledge.

↳ Darina Bártová

SRDEČNĚ VÁS ZVEME NA TÝDEN DUCHOVNÍ OBNOVY S NÁZVEM

VY JSTE BYLI POVOLÁNI KE SVOBODĚ (Ga 5,13) 16. – 23.8.2020

POJEĎTE S NÁMI:

- Svobodně se zamyslet nad svobodou, do které jsme byli povoláni;
- Prožít liturgie na úvod i závěr této akce;
- Zúčastnit se zajímavých workshopů i her;
- Zpívat si a modlit se (nejen) při ranních a večerních chválách;
- Vyrazit na krásné a zajímavé výlety po okolí;
- Vykoupat se v blízké přehradě;
- Využít možnost k vzájemnému naslouchání, přemýšlení a sdílení;
- Nechat děti vyřadit se v rytmickém programu plném her a zkoušek;
- Pro děti je připravena celotýdenní hra na motivy Letopisů Narnie;
- Program pro děti slouží primárně k tomu, aby se rodiče mohli věnovat exerciciím.

MÍSTO KONÁNÍ:

RS Star Line, sv. Jan - Hrachov
(poblíž Orlické přehrady)

INFORMACE A PŘIHLÁŠKY:

Kamil Kozelský, 777 794 557,
kamil.kozelsky@starokatolici.cz

DOPROVÁZÍ KAREL ŠIMR

- farář ČCE z Chrástu u Plzně
- člen evangelické liturgické iniciativy Coena
- člen Psychosociálního intervenčního týmu
- exercitátor
- autor knihy *Troji diakonie*

CENY:

děti do 15 let	lidé 15+
2400 Kč	2700 Kč

#StarokatoliciCeskyTessin

starokatolici.cz

Malé zamyšlení o naději

Láska není možná bez důvěry, a právě důvěra v nás udrží naději, že ten, komu důvěřujeme, nás nezlame. Jako křesťané víme, že Bohu můžeme důvěřovat.

Zdroj: pixabay.com

Snad každý z nás se občas dostane do stavu, kdy začíná přemýšlet o tom, zda ještě existuje naděje. Každý může zažít pocit, že je jeho situace bezvýchodná. Ona bezvýchodnost v nás vyvolává strach a úzkost. Pak se umocňuje pocit beznaděje a úzkost narůstá. Když se dostaneme až sem, vstupujeme do začarovaného kruhu, z něhož se velmi špatně vystupuje. Ve stavu beznaděje se naděje hledá jen těžko. Zde však, jako věřící lidé, máme o malinko lepší situaci. Máme naději, že nás naše víra uchrání před propadnutím do stavu beznadějnosti. Stane-li se to však i přes to, pocit úzkosti pak může být mnohem destruktivnější.

Naděje vychází z víry. Víra směřuje náš pohled k Bohu, v něhož vkládáme naši naději. Věříme, že nám pomůže. Pokud se

nic nelepší, stále máme naději, že Pán jen vyčkává. Co když to čekání trvá příliš dlouho?

Apoštol Pavel nám říká, že největší ctnosti jsou víra, naděje a láska. (1K 13,13) Katolická tradice pro ně používá pojmenování ctnosti teologální, nebo také Božské, protože jsou člověku „vlity“ přímo Bohem. Největší z nich, jak víme je láska. Má to snad znamenat, když víra a naděje kolísá, láska nás ještě může podržet? Jsem přesvědčen, že ano.

Láska není možná bez důvěry, a právě důvěra v nás udrží naději, že ten, komu důvěřujeme, nás nezlame. Jako křesťané víme, že Bohu můžeme důvěřovat. Pavel nás ujišťuje: „Věrný je ten, který vás povolal.“ (1Te 5,24) Ale jak je to s důvěrou, když se zdá, že Bůh nezasáhne? Modlíme

se a nic se neděje. Co pak? Mnoho o tom napsal zakladatel projektu „Modlitby 24/7“ Pete Greig v knize „Když Bůh mlčí“, která rozhodně stojí za přečtení. O tom však psát nechci. Rád bych se zamyslel nad příběhem důvěry, který je pro nás až nepochopitelný. Nechme nám jej připomenout samotné Písmo:

„Po těch událostech chtěl Bůh Abrahama vyzkoušet. Řekl mu: ‚Abrahame!‘ Ten odpověděl: ‚Tu jsem.‘ A Bůh řekl: ‚Vezmi svého jediného syna Izáka, kterého miluješ, odejdi do země Mórija a tam ho obětuj jako oběť zápalnou na jedné hoře, o níž ti povím!‘“ (Gn 22,1–2)

Zajímavé je, že Písmo úplně přeskakuje, co si o tom Abrahám myslel. Umíme si představit, že musel být v šoku. Co to po něm Bůh chce? Izák byl naplněním jeho života. Byl tím, koho mu Bůh slíbil. Čekal na něj osmdesát let. A teď ho má sám sprovodit ze světa? Tak nějak předpokládáme, že Abrahám musel být zděšen, ale co když nebyl? Písmo neuvádí, že by s Bohem diskutoval. On, který pro jiné přemlouval Boha a doslova se s ním hádal (srov. Gn 18,23–33), najednou mlčí. Co když po svých mnohaletých zkušenostech s Bohem poznal Boha natolik, že důvěra k Němu byla natolik silná, že Abraháma ani nenapadlo, čekat od Boha nějaký „podraz“? Možná je to pro dnešního člověka nepřijatelná myšlenka, ale co když Abrahám prostě „věděl“, že Hospodin svůj slib dodrží. Vždyť slib, že Abrahámovi potomstva bude jako hvězd na nebi, či prachu země, mu Hospodin několikrát zopakoval. (srov. Gn 13,16; Gn 16,10; Gn 21,12) Nevíme, co si Abrahám představoval,

že se stane, aby byla katastrofa odvrácena, ale možná si nepředstavoval nic. Možná to prostě nechával na Bohu. Snad jednal ve smyslu: „udělám, co říká a uvidím, co udělá On, aby dostal svému slibu“. Zdá se však, že o tom, že Bůh svému slibu dostojí, vůbec nepochyboval. (srov. Žd 11,17–19) Nevíme, zda Abrahámovi důvěra sahala až za smrt, jak uvádí autor listu Židům, víme však, že jistě sahala dál, než dohlédne lidský rozum. Od Abraháma nás dělí několik tisíciletí a jako

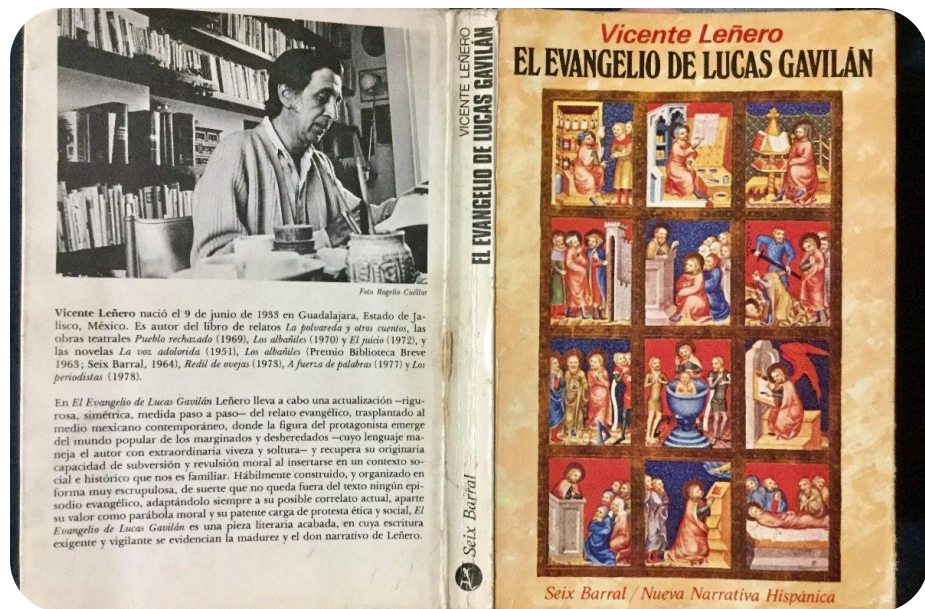
**VÍRA SMĚŘUJE NÁŠ POHLED K BOHU,
V NĚHOŽ VKLÁDÁME NAŠI NADĚJI.
VĚŘÍME, ŽE NÁM POMŮŽE. POKUD SE
NIC NELEPŠÍ, STÁLE MÁME NADĚJI,
ŽE PÁN JEN VYČKÁVÁ.**

křesťané jsme byli ochotni postoupit na cestě víry ještě dále. Věříme, že Boží věrnost sahá až za hranice smrti, ale důvěrujeme Pánu, že se to týká i nás? Je naše důvěra natolik silná, abychom se byli ochotni pustit našich dočasných jistot a věřili, že pro nás má Hospodin připraveno něco lepšího? Tyto otázky se vyostřují nejen v souvislosti s blížícími se Velikonocemi, a s aktuální problematikou okolo Koronaviru, ale každý se čas od času dostaneme do situace, kdy začneme propadat pocitu beznaděje. Snad nás pak důvěra, pramenící z našeho vztahu s Bohem, udrží nad hladinou a s žalmistou budeme moci říci: „Ty jsi přece má naděje, Panovníku Hospodine, v tebe už od mládí doufám.“ (Žl 71,5)

↳ Kamil František Kozelský

Mexická parabíle

Pokud se vám líbila *Parabíle* Alexandra Fleka a vládnete některým ze světových jazyků, doporučuji vaší pozornosti Lukášovo evangelium převyprávěné mexickým spisovatelem Vicente Leñerem, v originále *El Evangelio de Lucas Gavilán*.

Jesucristo Gómez se narodil 20. prosince 1942 v Mexico City. Působení Jana Křtitele i samotného Ježíše je tudíž situováno do druhé půlky 70. let. Jesucristo Gómez vytvoří skupinku učedníků, prochází různými regiony Mexika a hlásá evangelium spravedlnosti a rovnosti. To vede ke konfliktům s mocnými země: vládními úředníky, církví i místními bosi. Nakonec ho zatknou tajná policie a mučí ho. Zemře v dodávce při policejním transportu. Jeho učedníci nicméně po jeho smrti zažívají různé formy jeho přítomnosti a příběh tak zůstává otevřený.

Leñerův překlad evangeliního příběhu do realit jeho země je surově realistický

a nám Evropanům zprostředkuje hluboký a poučný vhled do neznámého prostředí. Nejde o překlad neutrální, ale o sociální kritiku z pozic teologie osvobození. Leñero (1933-2014) byl inspirován svými současníky, latinskoamerickými teology Sobrinem, Boffem a Gutiérrezem, kteří byli evropskými křesťany obviňováni z marxismu.

Zatímco my v Evropě máme nálepku marxismu vyhrazenou pro totalitní ideologii, která se slibem lepších zítřků nakonec vede k úpadku a útlaču, teologové osvobození reagují na velké sociální problémy, nerovnosti a nespravedlnosti, na jejichž vymýcení v jejich vlasti evidentně

nestačila prostá aplikace kapitalismu a demokracie. Volba evangelia podle Lukáše pro literární parafrázi tak není náhodná, protože jedním z jeho akcentů jsou chudí ve smyslu ekonomickém a sociálním. Četba knihy nám může otevřít pochopení odlišných situací a odvést nás od prvoplánové aplikace našich evropských zkušeností a představ na jiné kultury.

Román není ovšem jen kritikou nežádoucích poměrů a utlačovatelů různého druhu, ale i zamyšlením nad správným přístupem jednotlivce k životu. Kromě témat sociální spravedlnosti a pranýřování marginalizací různého druhu, společenské, v církvi, v rodině, sexuální..., apeluje Leñerův Ježíš na osobní iniciativu a aktivní řešení vlastních problémů, nutnost žít naplno a pěstovat přátelství.

Čtenáře zarazí, že Leñero je velmi cudný při interpretaci zázraků a nadpřirozených momentů evangelního textu, které buď převypráví jako události běžného života nebo zahálí do zámlky. To je možno chápat buď jako nenáboženský výklad událostí nebo jako snahu přeložit Ježíšův život tak, aby byl plně následovatelný každým člověkem.

Výše řečené si dovoluji přiblížit třemi úryvky. Na omezeném prostoru nelze ovšem vystihnout rys, pro který se sluší spíše než k *Parabibli* přirovnat Leñerovu knížku k Werfelovu *Jeremiáši*, protože jde o celistvý, nikoliv perikopovitý příběh, literárně velmi propracovaný.

Zvěstování

Alžběta, žena Zachariáše Křtitele, měla neteř Marii Davidovou, která se v květnu chystala vdát za zedníka Josefa Gómeze. Na začátku března zašla Marie Davidová na návštěvu k paní Gábině. Poté, co ji důkladně od hlavy až k patě prohlédla, jí paní Gábina sdělila onu novinu. Mrkla na ni levým očkem a s potutelným úsměvem ji sdělila: „Už se to blíží, co...“ Maria Davidová si rovná sukni a neodpovídá. „Je Josefovo, ne?“ dodala paní Gábina. „Ne,“ řekla Marie Davidová. „Nemusíš mu nic říkat, nemusí to vědět,“ řekla paní Gábina. Marie Davidová sklonila hlavu. „Nebud' smutná, jestli chceš, můžu se o to postarat, ještě je čas. Budeš jako předtím, nic se nepozná. Promysli to.“ „Ne,“ řekla Marie Davidová překvapivě silným hlasem: „Ať se stane vůle Boží.“ A rychle vyšla z domu paní Gábiny.

Uzdravení Šimonovy tchyně

„Dostala další koliku, tentokrát už asi umře, od večera se jí hodně přitížilo.“ „Odvezli ji do nemocnice?“ „Ano. Řekli, že jediné, co jí může pomoci, je zákrok.“ „A proč jí tedy neoperují?“ „Nemá pojištění a oni léčí jen pojištěnce.“

Lékař na urgentním příjmu jim vysvětluje: „Má žlučové kameny. Můžeme ji dát něco na utlumení záchvatu, ale potřebovala by hospitalizaci a operaci.“ „No tak ji operujte,“ odpověděl Jesucristo Gómez. „Už jsem Vám řekl, že to nejde, protože přijímáme pouze

pojištěnce. Podívejte...“ Jesucristo Gómez nehodlal poslouchat lékařovu litanii a vyrazil po schodech rovnou do kanceláře ředitele nemocnice.

Než mu v tom stačila sekretářka zabránit, vešel. „Poslouchejte,“ nedal řediteli příležitost zaprotестovat a třemi větami mu vysvětlil situaci. „Chápu Vás, ale není to možné,“ odvětil mu ředitel snažící se zachovat klid tváří v tvář nepřístojnému chování: „Musel bych mít pokyn z vyšších míst.“ „Tak já Vám ho dávám,“ vykřikl Jesucristo Gómez. „Ne, pane, pochopte,“ usmál se ředitel: „Je to jen pro pojištěné.“ „Ale té ženě je opravdu zle. Jestli umře, bude to Vaše vina.“ „Ne, moje rozhodně ne.“ „A čím tedy?“ „Moje rozhodně ne, spíš systému.“

Jenže teď nebyl čas na diskusi o nedostacích ve zdravotním pojištění. Jesucristovi šlo o to zachránit tchýni svého kamaráda; teď, hned: „Nehnu se odsud, dokud ji nebudete operovat.“ Ostrá výměna pokračovala ještě chvíli. Ježíšova tvrdohlavost nakonec zvítězila nad neústupností ředitele nemocnice: „Dobře, udělám výjimku.“ „Děkuji,“ rozloučil se Jesucristo Gómez.

Vzkříšení syna nainské vdovy

Nebylo cesty, jak utěšit Jenovéfu Galindovou, vdovu z Nares. Leží v posteli, těžké tmavé závesy zataženy, pláče a pláče, měsíc, dva, tři, začíná čtvrtý. Nedokážou ji potěšit ani sousedky, ani farář, ani kamarádky, pro které se nekončící vdovin smutek postupně stává spíše podivným spektaklem. Kněz přestal apelovat na její víru, sousedky uznaly svou porážku a přestaly ji navštěvovat, doktor Dorantes konstatoval, že nedokáže určit natož léčit tuto podivnou chorobu.

Když přišel do vesnice Jesucristo Gómez doprovázený svými učedníky, doktor Dorantes ho vzal na návštěvu i ke vdově. Žena se podobala spíš kostře: „Jak nemám být nešťastná, když na mě Bůh zapomněl. Co budu dělat sama v životě. Co může dělat ovдовělá žena, bez dětí, bez peněz, ztrápená a zadlužená...“

„Hejbej se!“ přerušil ji výkřikem Jesucristo Gómez: „Pohyb! Dělej!“ „Ale můj syn...“, zavzlykala Jenovéfa. „Tvůj syn není mrtvý, ty pitomá! To ty jsi mrtvá. Pořád se na někoho upínáš, na manžela, na otce, na syna. Jsi lenivá, pasivní, ustrašená, budižničemu, mrtvá! Nikdo pro tebe nebude žít, nikdo už nebude ztrácet čas soucitem nad tebou,“ vykřikoval Jesucristo Gómez: „Máš sílu svého syna, krev svého syna, duši svého syna! Vstávej, kurňa, žij!“

Lidé se tlačili před domem. Vládlo hrobové ticho. Křik byl slyšet až na ulici. Jako první vyšla z domu vdova. Trochu jako náměsíčná prošla davem zvědavců. Za ní vyšel doktor Dorantes a jako poslední Jesucristo Gómez. „Tenhle týpek je teda má, co.“ „Všechna čest.“ A ta zvěst se roznesla po celém kraji.

Husiti na Slovensku

Husitské hnutie bolo predznamenané *hlbokou krízou* feudálnej spoločnosti, ktorá sa prejavila predovšetkým v ekonomickej oblasti. Ideové korene husitského hnutia spočívali v *kritike cirkvi*, oficiálneho cirkevného učenia, ktoré bolo pre človeka 14. a 15. storočia takmer výlučným zdrojom poznania. Dejiny husitstva nechápeme len ako dejiny husitských vojen. Revoltu proti svetskej a cirkevnej autorite vnímame ako dôsledok prevratných *spoločenských procesov*, ktoré v 15. storočí prebiehali.

Husiti pred bránami Trnavy, kódex Eberharda Windeckého (1443),
Národná knižnica vo Viedni, sign. ONB 13 975.

Kríza v cirkvi a spoločnosti

Kritiku cirkvi do značnej miery umožnila *kríza*, ktorou sama cirkev prechádzala. Rozkladné tendencie v cirkvi, ktoré vyvrcholili *pápežskou schizmou* v roku 1378 sa prejavili aj v strednej Európe. *Rozdelenie cirkvi* na dva navzájom nezmieriteľné tábory, otvorilo cestu *kritike* všetkých prejavov a nedostatkov cirkvi, rozporov medzi hlásanou morálkou a skutočným nemorálnym životom vyšších cirkevných hodnostárov. Proti cirkvi začala vystupovať aj *bohatá šľachta*, ktorá ťažko znášala

hromadenie pozemkového majetku v rukách cirkvi. Kritika cirkvi mala predovšetkým podobu *ľudového kacírstva*, ovplyvneného európskym hnutím (valdenci, pikarti – beghardi, katari), ktoré vyrastalo spontánne ako prejav ľudového odporu proti biednemu životu. Zväčša zastávalo utopické názory, spočívajúce v pasívnom očakávaní príchodu Krista a tisícročnej spravodlivej ríše (chiliazmus). Katolícka cirkev proti tomuto hnutiu bojovala inkvizičnými súdmi. *Učené kacírstvo* vyrastalo z potrieb ofi-

ciálnej kritiky cirkvi a malo oporu u svet-ských feudálov. Obidva smery kacírstva našli svojich nasledovníkov v *husitskom hnutí*. Najvýznamnejším predstaviteľom bol **Majster Ján Hus**. Českí reformisti sa nepovažovali za kacírov, požadovali len *slobodu slova* v cirkevnom spoločenstve, ktoré chceli očistiť a polepšiť. Chceli predstaviť svoje názory, o ktorých boli presvedčení, že sú v súlade s *prvotnou cirkvou*. Náprava súčasnosti návratom do minulosti narazila na silný odpor cirkvi. Ján Hus dokázal najmä pod Wiklifovým vplyvom vo svojom učení vytvoriť sú-hrnnú kritiku cirkvi a súčasne podať aj zá-kladnú kritiku spoločnosti. Husitské revo-lučné hnutie malo svoju predohru, ktorou bolo *obdobie pôsobenia Majstra Jána Husa* a niekoľko búrlivých rokov po jeho smrti. Bolo to dianie, ktoré predstavovalo pôsobenie šľachtickej feudálnej reakcie, ktorá rozvíjala režim *stavovskej monarchie* a pripravila pôdu pre *absolutizmus*. Najvýznamnejšou zmenou vo vývoji štátu a práva tohto obdobia bolo založenie *tá-borskej obce*, odmietnutie monarchistickej formy štátu a ideálom sa stala *demo-kratická vláda*.

Významným dokladom husitského práva sa stal *vojenský poriadok*, vypracovaný na zjazde Žiškovho bratstva v roku 1423. Významnú úlohu vo vývoji husitského právneho myslenia mali takzvané *štyri pražské artikuly*, ktoré predstavujú pro-gram hnutia. Formulácia *štvrtej artikuly* znamenala likvidáciu základného prin-cípu feudálneho práva, *nerovnosti* pred zákonom a naopak, zakotvovala *rovnosť* pred súdom a odstraňovala stavovské roz-diely.

Prenikanie husitských myšlienok na Slovensko

Husitská revolúcia zasiahla aj do osudov Slovenska a jeho obyvateľov. Hoci sa hospodárske a sociálne pomery v Uhor-sku značne *odlišovali* od situácie v če-ských krajinách, predsa len aj tu došlo *k ohlasu* husitského hnutia. V porovnaní s ostatnými európskymi krajinami, v kto-rých sa prejavil vplyv *husitského hnutia* (napríklad Nemecko, Poľsko, Francúz-sko) na Slovensku bolo pôsobenie husit-stva ako *protifeudálnej ideológie* ovplyv-nené predovšetkým *národnostnou pribuz-nosťou* obyvateľstva. Najprv to bolo *ľu-dové kacírstvo*, ktoré sa ako jedna z fo-riem odporu proti feudálnemu útlaku, za-čalo

opierať o *husitské učenie*. Husitské učenie tak vstupovalo na vopred pripravenú pôdu. Husitské myšlienky prinášali na Slovensko poslucháči *pražskej Karlovej univerzity*. Po otvorení pražskej univer-zity roku 1348 začali posilať najmä šľachtické a meštianske rodiny zo Slo-venska svojich synov na štúdiá do Prahy. Niektorí historici tvrdili, že už *pred husit-skými vojnami* sa na Slovensku vo veľ-kom šírili husitské myšlienky, a že ich prinášali študenti z Prahy. Podľa J. Ji-rečka študovalo v Prahe v rokoch 1372 – 1420 z celého Uhorska na právnickej fa-kulte 28 poslucháčov a na filozofickej 98. B. Varsík uvádzal z rokov 1367 – 1420 126 poslucháčov z Uhorska na filozofic-kej fakulte a na právnickej 36 z rokov 1372 – 1428. Podľa údajov, za 53 rokov navštevovalo pražskú univerzitu 21 Slo-vákov. V Prahe študovali poslucháči zo Slovenska iste aj *teológiu* a mohli si osvo-jiť myšlienky *Husovho učenia*. Ale to ne-malo na Slovensku väčší ohlas. Medzi te-oreticky najvyspelejších a najaktívnejších

prívržencov husitstva na Slovensku patrili **Ján Vavrinčov** z Račíc a kňaz **Lukáš z Nového Mesta nad Váhom**. **Ján Vavrinčov z Račíc** študoval v Prahe a roku 1408 sa stal magistrom. Bol oddaným *Husovým stúpencom*. Pôsobil na Morave a hlásal Wyclifove a Husove názory. Roku 1417 napísal o tom aj *rozpravu*. Tým sa dostal do konfliktu s *Pavlom z Dolan*, ktorý ho v roku 1419 obvinil pred nitrianskym biskupom, kde sa Vavrinčov stal medzitým kanonikom. Keď ho biskup prepustil, vrátil sa na Moravu, kde napísal *sedem polemík* proti Pavlovi z Dolan. Potom však Vavrinčov zmenil svoje názory a v roku 1426 sa vrátil do Nitry k svojmu biskupovi. Kňaz **Lukáš z Nového Mesta nad Váhom** bol jedným zo *zakladateľov Táboru* a patrili k *radikálnemu krídlu* hnutia. Na počiatku dvadsiatych rokov bol *priamym účastníkom* táborského diania a napísal minimálne *jeden traktát*. V Čechách pôsobil ako *táborský kňaz* a stýkal sa s **Chelčickým**. Roku 1424 ho dali upáliť ako *kacíra* páni z Rožmberka. Medzi stúpencom Husovho učenia na Slovensku patrili tiež **Matej zo Zvolena** a **Mikuláš zo Žiliny**, ktorí študovali na pražskej univerzite. **Ján Lavrini** bol obvinený z husitizmu roku 1417, no po zákroku nitrianskeho biskupa Hynka bol ochotný podrobiť sa vyšetrovaniu. Podľa výsledkov z roku 1419 možno súdiť, že sa *obránil* proti obvineniu. Po *husitských vojenských výpravách* na Slovensko boli slovenské kraje sotva disponované prijímať nové náuky z Čiech. Ale predsa sa vyskytovali *stúpenci husitizmu* na obsadených slovenských územiach (J. Ch. Korec). Prívržencami husitstva sa sčasti stali aj príslušníci *nižšej šľachty*, najmä *mestská chudoba*

v Bratislave, Trnave a Topoľčanoch. *Morálny úpadok cirkvi* bol aj na Slovensku zjavný. Preto aj u nás nachádzali ohlas „*kacírske idey*“, bojujúce najmä proti odpustkom, bohatstvu a svetskej moci cirkvi. Cirkev sa ich pokúšala zlomiť inkvizíciou, interdiktmi a upaľovaním. Po smrti svojho staršieho brata Václava IV. (1419) si **Žigmund** nárokoval aj český trón a stal sa *hlavným protivníkom* husitského hnutia. *Uhorskí feudáli* pochopili varovanie pápeža Martina V. na adresu uhorského kráľa : Husiti „*po zničení práv cirkevných chcú vyvrátiť práva svetské (teda feudálny poriadok) a štátnu moc*“. Preto boli *vernými spojencami* úhlavného nepriateľa husitských Čiech, svojho a nemeckého kráľa *Žigmunda*. Banderia *uhorských magnátov* sa zúčastňovali na *prvých krížových výpravách* a plienení Čiech. Slovensko sa dostalo do *bezprostredného susedstva* husitskej revolučnej moci, konštatuje Hubenák.

Literatúra

Hubenák, L. : *Husitské hnutie a Slovensko*. In : www.historickarevue.com, 2007.

Kaňák, M. : *John Viklef. Život a dílo anglického Husova predchůdce*. Praha : Blahoslav, 1973, s. 84.

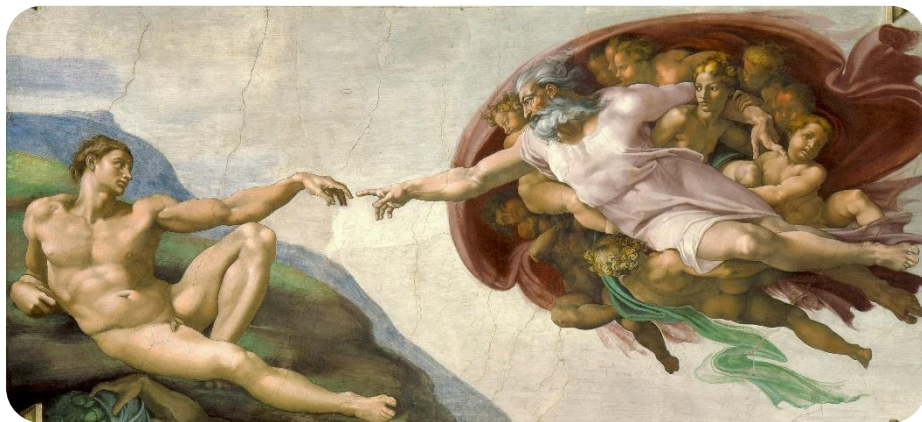
Korec, J. Ch. : *Cirkev v dejinách Slovenska*. Bratislava : Lúč, 1997, s. 326, 332, 390 – 391, 408 – 409.

Slovensko historia : Husitské hnutie. In : slovensko-historia.blogspot.sk 211/03husitske-hnutie.html.

↳ Štefan Šrobár

Lidská osoba jako imago Dei

V tomto příspěvku bych se s vámi všemi rád podělil o interpretaci dokumentu římskokatolické Mezinárodní teologické komise *Společenství a služba: Lidská osoba stvořená k Božímu obrazu* z roku 2005 (Karmelitánské nakladatelství).

Michelangelo – Stvoření Adama, Wikimedia Commons

Dokument reflektuje dobu, kdy je pojetí člověka a jeho života, ať už na samém počátku anebo i na jeho konci, velmi zdevalvováno. Výkřik „*Bůh je mrtev*“ filosofa Friedricha Nietzscheho, jako by se přesunul ve 20. století na výkřik „*člověk je mrtev*“. Tato zkušenost je protkána zejména ve filosofii existencionalistů, jako např. u Sartra, kde „*člověk je pouhou mršinou*“.

Pozice člověka se ve světle poznatků exaktních věd jeví v obrovském univerzu jako stále méně významná. Technologický pokrok přináší velký progres v oblasti kontroly přírodních vlivů, ale také vede k větší nekontrolovatelnosti dopadu na lidský rod. Je potřeba znovu promyslet otázku člověka jako Božího obrazu. Tuto otázku mnozí filosofové a teologové odsouvali spíše do stínu. Ve filosofii můžeme obraz chápat v platonizujícím střihu, pak je devalvován na úkor nobility ideje, příp. můžeme chápat svět pouze

prizmatem empirismu. Pak obraz není potřeba, protože vše se vykáže zkušenostní evidencí. Text se snaží pracovat s koncepcí, ve které je člověk zaměřen k Bohu a obraz vykazuje ontologicky ukotvenou jsooucnost.

Lidská osoba je stvořena k Božímu obrazu, má radost z osobního společenství s Otcem, Synem a Duchem Svatým, má také určitou správu nad stvořením. Text se snaží vyložit něco z těchto hlubokých pravd. Boží obraz představuje pro Písmo svaté vlastně definici člověka. Tajemství člověka je úzce spojeno s Tajemstvím Boha a nelze porozumět jednomu bez druhého, přičemž se nejedná o porozumění Bohu (tedy nejde o žádnou *super-aprehensi*), ale přiblížení se k porozumění Jeho Tajemství, jak je nám dáno ve Zjevení. Boží obraz, jako pojem, je vztažen na všechny lidi. Člověk je chápán před-

nostně k obdělávání země (Gn 2,15). Lidská aktivita směřuje v šesti dnech ke dni požehnání a posvěcení.

Důležité je, že jako Boží obraz je stvořen celý člověk v absolutní úplnosti. Takto je vyloučen jakýkoli dualismus i monismus, člověk je pojat jako duchovně-tělesný (scholasticky bychom člověka mohli v distinkci nahlédnout jako tělesné, duševní a duchovní). Bible nám hovoří o tom, že když pojmáme člověka jako duchovního, nutně v tomto pojetí zahrnujeme i složku tělesnosti a s ní i projevy společenské a historické. Nelze tak separovat *nějakou* lidskou přirozenost a přiznat jí maximální významnost nad jinou (přirozeností). Člověk také nebyl stvořen jako izolovaný jedinec, ale Bůh stvořil člověka jako muže a ženu. Tak člověk existuje ve vztahu k dalším osobám, ve vztahu k Bohu, ke světu, ale také má určitý vztah sám k sobě. Člověk je vztahový (dialogický personalismus). V Novém zákoně pak nacházíme dovršení stvořeného obrazu Božího, člověka, v Kristu Ježíši, který je absolutně dokonalým Božím Obrazem (např. 2Kor 4,4). Kristu se má člověk připodobnit, aby se připodobnil dokonalému Obrazu Syna v historickém pohybu vtělení k oslavení. Každý má tak historicky putovat svým životem, od hříchu ke spáse. Není to jen vláda nad přírodou, ale také vláda nad hříchem a smrtí. Transformace člověka podle Kristova Obrazu se pak uskutečňuje primárně skrze svátosti, zejména křest. Tajemství vtělení také mění praxi zobrazení, neboť Bůh se stává člověkem.

Distinkce mezi obrazem a podobou

Sv. Irenej rozlišuje obraz, jako ontologickou participaci (*methexis*) a podobu, jako určitou mravní transformaci (*mimesis*). Tertulián říká, že Bůh stvořil člověka ke

svému obrazu a vložil do něj svůj dech coby svou podobu. Obraz nemůže být nikdy zničen, ale podoba může být ztracena hříchem. Sv. Augustín se k tomu staví více personalisticky a existenciálně. Boží obraz má v člověku dle něj trinitární strukturu, ta se zrcadlí buď v duši (duch, vědomí sebe sama, láska) anebo v psychice (paměť, inteligence a vůle), tj. v mohutnostech duše. Ve svých *Vyznáních* Augustín říká, že jsme jako Boží obraz zaměření k Bohu poznáním, láskou a vzýváním. U sv. Tomáše Akvinského má Boží obraz procházet dějinnými body: obraz *stvořený*, obraz *milosti* a obraz *podobnosti*. Bonaventura naopak dává prioritu uskutečnění vůli a tu spojuje s náboženským aktem každého člověka (důraz na volní akt a vůli jako místo toho duchovního). Mistr Eckhart spiritualizuje Boží obraz maximálně, když říká, že je umístěn na *vrcholu* duše, tím se však *snižuje* role těla.

Teologie Božího obrazu se ocitla pod palbou vlivem ateismu a zejména díky chápání člověka jako zcela sebeustavujícího subjektu. Tak dochází ke konverzi biblického Božího obrazu a její výpověď nacházíme u autorů jako je např. Fierbach anebo Marx. Již ne člověk, ale sám Bůh je obrazem. Je projekcí člověka.

Druhý vatikánský koncil se v konstituci *Gaudium et Spes* odvolává na téma Božího obrazu, aby vyvýšil důstojnost člověka. Základem lidské důstojnosti a nezadatelných práv je lidské směřování k Bohu. Člověk má i jakousi vládu nad kosmem, primárně je každý člověk, jako člověk, stvořen k Božímu obrazu, proto nemůže být nikdo podřizován nějakému režimu.

Kristologické určení obrazu

Kristus je Obrazem neviditelného Boha. Syn je dokonalý člověk, který navrácí Adamovým synům a dcerám Boží podobu, která byla zraněna hříchem prarodičů. Člověk se uskutečňuje podle dokonalého Obrazu Syna. Boží obraz má také teleologický a eschatologický rozměr, člověk je poutník (*homo viator*), směřuje k naplnění plánu, který má Bůh s kosmem. Toto naplnění dochází v dějinách, jak jednotlivé osoby, tak celého lidského rodu.

Lidské bytosti mají předpoklady služby v celém kosmu uskutečňované především pomocí duchovních mohutností, avšak ani tělesnost není vyloučena, neboť člověk se o svět dělí s ostatními bytostmi a materiální svět vytváří podmínky pro to, aby lidská bytost mohla spolu s ostatními naplňovat své vztahové poslání. Dualisticky pojatá antropologie, nejdříve platónská a posléze karteziánská, přinesla do křesťanské teologie snahu identifikovat Boží obraz pouze s duší, myslí, intelektem, tj. karteziánské *cogito*. Tyto tendence byly částečně překonány příklonem k biblické antropologii a tomistické syntéze. Člověk je tak nahlížen ve své celistvosti, tělesnost patří k lidské identitě. Tělo je chrámem Ducha Svätého.

Text se dále zabývá vyložením nauky pocházející z filosofie sv. Tomáše Akvinského, navazujíc na aristotelskou terminologii a platónské inspirace. Duše je tak vyložena jako substanciální forma těla, které je matérií. Duše, která je stvořena Bohem, formuje látku, a tak je Boží obraz vtištěn jak do sféry duchovní, tak i tělesné. Tajemství člověka se pak více ukazuje jedině v christologickém Tajemství vtělení

Slova, jaké se poznává a dává v Eucharistii.

Osobní totožnost, identita, je současně také relací ke druhému, uvnitř Triadického Boha. Bůh sám je společenstvím mezi osobami. Trojjediný Bůh tak sdílí společenství svého osobního života, stejně jako člověk uskutečňuje svoji existenci ve společenství druhých lidí. Současně platí absolutní hodnoty osoby, ať je v jakékoli dějinnosti a kultuře. Původní lidskou jednotu symbolizuje Adam, ve kterém je lidstvo stvořeno k Obrazu Trojice. V selhání svobody, která má směřovat k Božímu dobru, ke kteréžto svobodě je člověk povolán, je ukryt hřích. Boží obraz je ve své esencialitě dialogický a hřích zde značí potupení Božího obrazu.

VE VELIKONOČNÍM TAJEMSTVÍ SE KAŽDÁ OSOBA MŮŽE SKRZE KRISTA PODÍLET NA SMRTI HŘÍCHU, KTERÝ ODUMÍRÁ A OTEVÍRÁ SE TAK NOVÉMU ŽIVOTU ČLOVĚKA, KŘÍŽ ZDE NEZNAMENÁ KONEC LIDSKÉHO ŽIVOTA, ALE ZAČÁTEK NOVÉHO.

V tomto poničení se rozkládají také vztahy k dalším lidem. Hřích však nezničí Boží obraz nadobro, ontologická struktura přetrvává i navzdory hříchu. Obnova obrazu je možná jedině v Kristu. Hříšník je vždy zaměřen k Bohu, tzv. je *capax Dei* (schopen Boha). Ve velikonočním Tajemství se každá osoba může skrze Krista podílet na smrti hříchu, který odumírá a otevírá se tak novému životu člověka, Kříž zde neznamená konec lidského života, ale začátek nového. Svoboden je tak člověk od (hříchu) ale i pro (Boha v Kristu

a v Duchu Svatém). V Ježíši Kristu se člověku odhaluje původní smysl jeho bytí v plném a neporušeném stavu. V *imago Christi* vidíme receptivitu vůči Otci a otevřenost vůči druhému, která se dává ve službě – k našim bratrům a sestrám v Kristu. Kristus, jakožto Obraz Otce, projevuje milosrdenství a lásku, která se odehrává ve vztahu k nám a ke druhému. V Kristu se má nalézat jak původ člověka, tak i jeho zaměření a směřování. Vše bylo stvořeno skrze něho a pro něho (Kol 1,16). Působení Ducha Svatého je vyzdvižováno zejména skrze svátosti a především v Eucharistii, která je předobrazem nebeské hostiny.

Když se hovoří o královském panování člověka nad stvořenou zemí, nemyslí se tím uzurpování, ale služba, se kterou se setkáváme s vědomím tzv. přirozeného zákona, který každého rozumem obdařeného tvora vede k dobru a pravdě. Člověk jakýmsi způsobem napodobuje Boží vládu, avšak člověk není Bohem a nemůže se na místo Boha postavit. Člověk má být tvořivým správcem. To, co se nám nabízí jako vědecky a technologicky možné, to ještě nemusí být eticky správné a mnohdy ani rozumné. Správce bude za své skutky skládat účet Stvořiteli.

Poselství Papežské akademie věd o evoluci z roku 1996 se vyjádřilo poměrně pozitivně k evoluční teorii, avšak současně

Jan Pavel II. zdůraznil zaměření se na kritiku materialistického základu a objasnění původu člověka na úrovni filosoficko-teologického diskurzu. Výslovně se odmítají teze o tom, že by bylo možno Stvořitele vyložit jako *cosi* neosobního, nějakou energii, sílu anebo nonpersonální příčinu. Svět se pojímá jako radikální scéna personálního dění, ve kterém Bůh tvoří z ničeho (*ex nihilo*) a člověk je zde jako svrchovaný subjekt, Boží obraz (*imago Dei*). Člověk je jediný tvor na zemi, kterého Bůh chtěl pro něho samého (*Gaudium et Spes*, 24). Lidské bytosti mají *moc* proměňovat svět a působit jako tzv. druhotné příčiny. Bůh je zde vůbec uvažován jako možnost veškerých příčin. Nabízí se zde ono Tomášovské, že Bůh je *Bytí samo*, čirý akt (*actus purus*). Jan Pavel II. říká, že panství člověka není absolutní, ale služebné. Antropologický omyl přispívá k ekologickým katastrofám. Člověk zapomíná, že schopnost změnit svět je darem od Boha.

Bůh zjevuje svoji slávu nikoli jen teofanií, ale také tím, že na sebe bere tělesnost. Je to akt solidarity s člověkem, ale také s celým stvořeným světem.

↳ Filip Martinek

Se svatými novomučedníky českými – chválíme tvé jméno

V sobotu 8. února 2020 Pravoslavná církev v českých zemích a na Slovensku prohlásila za svaté skupinu českých věřících, kteří zaplatili životem za pomoc československým parašutistům. Skupina věřících je po atentátu na říšského protektora Reinharda Heydricha ukrývala v kostele sv. Cyrila a Metoděje v Resslově ulici v Praze. Pravoslavná církev si bude české novomučedníky připomínat 5. září, v den popravy posledního z nich.

Cesty ke svatosti jsou opravdu různorodé. Příběhy svatých ale již od prvopočátků spojuje odvaha, věrnost pravdě i úsilí o spravedlnost.

Pravoslavní věřící Vladimír Petřek, Václav Číkl a Jan Sonnevend spolupracovali s parašutisty, kteří 27. května 1942 provedli útok na Reinharda Heydricha, jednoho z nejvýznamnějších mužů Třetí říše. Právě oni ukryli výsadkáře v kryptě kostela, kde je o několik týdnů později dopadlo gestapo. A v tom samém chrámu byli v sobotu 8. února 2020 za svoje hrdinství v odboji svatořečeni.

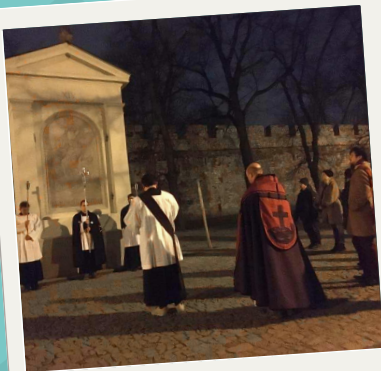
Dopady na české pravoslaví byly v té době těžké: Česká pravoslavná církev byla úředně rozpuštěna, biskup Gorazd Matěj Pavlík a další dva duchovní pražské pravoslavné katedrály spolu s laickým předsedou farní rady byli po mučení popraveni 4. a 5. září 1942 v Praze – Kobylisích, jejich rodiny a další pracovníci církve byli popraveni 24. října 1942 v koncentračním táboře Mauthausen.

Biskup Gorazd byl svatořečen ještě v roce 1987. Nyní byli do církevního martyrologia zařazeni další věřící muži i ženy, kteří zemřeli mučednickou smrtí jako jejich biskup.

Osobně považuji tento krok za mimořádně zajímavý a sympatický i ve slovenském kontextu, kde se v kontrastu s ním kontinuálně objevují snahy jistých kruhů v římskokatolické církvi o svatořečení Dr. Jozefa Tisa, kněze a prezidenta vojnového Slovenského státu kolaborujícího s Hitlerem.

...ze života naší církve

Křížová cesta na Petříně
Foto: FB Starokatolická katedrála

Popeleční středa v Šumperku
Foto: Jiřina Cepková /
FB Farní obce v Šumperku

Rozhlasová bohoslužba z Rotundy
Foto: FB Starokatolická
farní obec v Praze

Přímý přenos bohoslužby
z katedrály sv. Vavřince,
3. neděle postní

Přímý přenos bohoslužby
z Tábora / Malšic
4. neděle postní

Přímý přenos bohoslužby
z kaple v Třnave
5. neděle postní

Najdete nás také na webu a sociálních sítích!

**Starokatolická
církve v ČR**

www.starokatolici.cz

www.facebook.com/starokatolici.cz

Přihlašte se také k odběru novinek
na www.starokatolici.cz/newsletter

